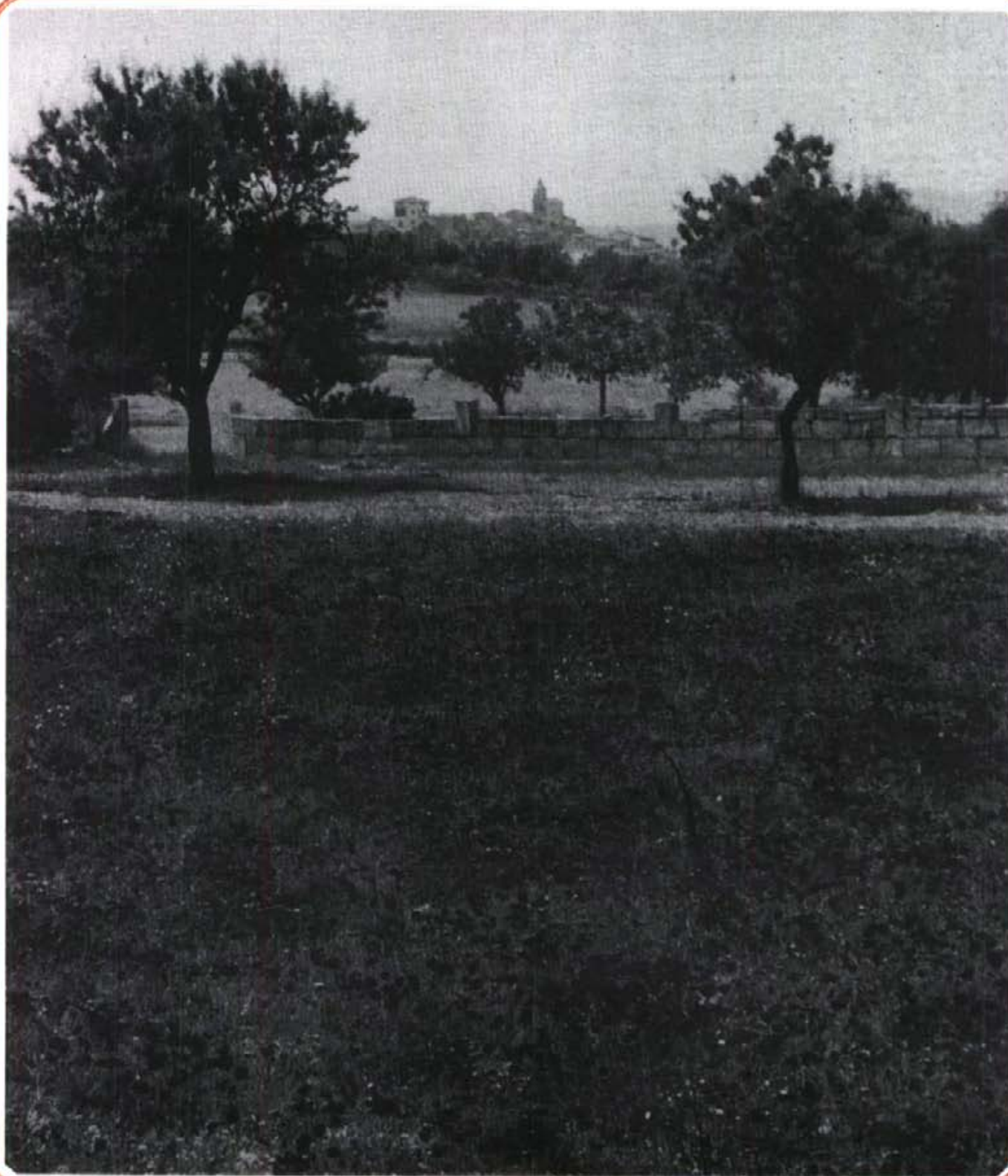

BONA PAU

PAU
CORTA

Nº. 482 - Any XLI - MONTUÏRI - ABRIL 1993

Els nostres camps tornen agafar el color i la bellesa de la primavera

Fa poc més de cent anys

Unes escoles que no s'arribaren a construir

A la sessió de dia 29 de juny de 1887 s'acordà aprovar el pla firmat per Pere Antoni d'Alcàntara Penya per a la construcció d'una escola de nins i una altra de nines, capaços i amb bones condicions higièniques, però s'havien de manllevar aquestes quantitats per estar mancat l'Ajuntament i esser-li impossible augmentar pressuposts.

El 25 de setembre de 1887 s'acordà pressupostar les obres de reparació de la Casa de la Vila, de l'escola pública, carniceria i escorxador.

Dia 1 de novembre de 1887 el President manifestà que havent de construir la paret de la façana de l'escola pública de nins ha cregut convenient que les primeres pedres dels balcons i portal fins a l'altura de sis palms, fos de pedra de Binissalem, com igualment els llinars de les referides obertures i les dues cantonades i el folro del que resta de la façana, fins a un metre d'alt. Assabentat l'Ajuntament ha acordat que es construesqui del mode indicat, autoritzant a Bartomeu Ferrando per a realitzar el contracte.

A 12 d'agost de 1888 es vota un torn de prestació personal per donar un impuls a les obres públiques d'aquest municipi que estan en construcció.

A la reunió del dia 20 de desembre de 1888 s'informa d'una instància rebuda del Governador presentada davant dita autoritat per Miquel Cerdà i altres en els termes següents:

S'exposa a la referida instància que s'està construint de nova planta la casa Ajuntament d'aquesta vila; i això és completament inexacte, ja que la Casa Consistorial existeix tal i com ha estat des de molts de temps enrera, sense haver-se esbucada, ni manco construir-se de bell nou. De mode que semblant afirmació que conté el recurs, és del tot gratuïta i contrària a la realitat, que es troba a la vista de tots.

En segon lloc diu la instància que es construeix l'escola de nins sense subhastar i sense conèixer-se el plànol, pressupost ni memòria presentada i es contesta que es fa sota la direcció del batle i que

Durant molts d'any hi hagué una casa en el cantó de Sa Plaça Vella que encara Catalina Sastre va dibuixar abans que l'esbucassin

és cert que la casa era pròpia de l'Ajuntament i l'ocupava l'oficial saig i part del corral de la mateixa. S'acordà per l'Ajuntament construir un edifici que servís per a escola municipal de nins i de nines segons el pla que prèviament havia formulat el Mestre Major d'Obra i Fortificacions, Pere d'Alcàntara Penya, però per l'escassetat de medis i recursos en què es troba aquest Ajuntament, si bé acordà dita construcció accedint a requeriment de l'Inspector perquè no disposava de local adequat per a l'escola, va haver de comprendre que sols per parts i molt poc a poc podia executar-se aprofitant les circumstàncies més favorables o avantatjoses i sense pesar notablement damunt el pressupost. Així s'ha anat fent, gastant-se a cada període d'obra menys quantitat de les que estan facultats els ajuntaments per invertir per ad-

ministració i sense que en el pressupost respectiu d'avui hi continuàs qualque quantitat que obligàs a invertir-la mitjançant subhasta. I suplica es digni desestimar el recurs.

A la sessió de 17 de febrer de 1889 es dona compte d'una comunicació del Governador referent a les obres de l'Escola Pública i l'Ajuntament va acordar romandre assabentat i donar-li un degut compliment.

A la sessió de 22 de desembre de 1889 es va acordar satisfer el treball del plànol de les escoles de nins i nines, carniceria i escorxador i els plecs de condicions per a la subhasta i memòria de Pere A. Penya.

El 31 de desembre de 1889 va cessar el batle Bartomeu Ferrando.

Investigador: Bartomeu Verger Serra

MALLORCA SOLIDÀRIA

Cap al 0'7%

"Justícia i Pau de Mallorca" realitza la campanya "Mallorca solidària-cap al 0'7 %" per conscienciar la societat mallorquina sobre les relacions d'injustícia i de manca de seguretat que es donen actualment entre els països de l'anomenat Tercer Món.

En el vigent sistema econòmic mundial, els recursos dels països del sud són brutalment explotats per les estratègies de companyies i empreses dels països del nord. A més, malgrat que sembli sorprenent, les estadístiques mostren que el fluxe de divises des dels països pobres cap als rics (en forma de deute exterior) és major que a la inversa, sofrint aquells pobles, com a conseqüència, greus mancances en tots els aspectes fonamentals (salut, educació, treball...)

Davant aquesta situació creim que és urgent d'assumir la declaració de l'ONU de 1970, ratificada per Espanya, que demana que les Administracions Públiques de cada país industrialitzat dediquin el 0'7 % de llurs pressuposts als problemes del subdesenvolupament. Creim fins i tot que cal que totes les institucions socials assumeixin aquest compromís de finançar la cooperació amb els països pobres per tal que, d'aquesta manera, puguin arribar un dia a l'autodesenvolupament econòmic i social.

Es demana, doncs, que les institucions, les administracions i tota la societat mallorquina es facin ressò d'aquesta iniciativa. És per això mateix que, un dels objectius cabdals de la campanya és la creació d'un Fons Mallorquí de Cooperació al Desenvolupament.

Es graons

El pis d'es graons està en mal estat. És un lloc privilegiat que tots els montuïrers han de considerar com a cosa seva

Sense por a equivocar-nos podríem afirmar que no hi ha cap montuïrer que en la seva vida no hagi trepitjat mai *es graons*. És més, en parlar d'*es graons* tothom sap a què i a on es refereix.

També podríem dir que no hi ha cap nin del poble que no hagi corregut i s'hagi encaçat per damunt *es graons*, ni cap persona gran que no els hagi fet servir com a mirador, o balcó, o punt d'observació per contemplar l'espectacle de la plaça.

Fa moltíssims d'anys que serví de lloc d'enterrament i per això li deien *es fossar*. Però ja més recentment fins en fa una cinquantena, serví de també de lloc de visió per a les dones que tenien filles fadrines que es passejaven per aquells indrets i des d'allà fàcilment les podien vigilar, contemplar gojoses o disgustades i compartir amb les seves amistats les virtuts o els defectes de tal o qual futur gendre.

I ja no parlem del bon servei que *es graons* fan durant les festes. Una gran quantitat de gent des d'allà pot gaudir de l'espectacle que es dona a la plaça i seure o estar-hi drets amb més o manco comoditat.

O de tanta gent que forçosament hi ha de passar en anar o sortir de l'església. I

el bon estar que hi fa després, per emparar-hi allà la xerrada quan no fa fred, guardats dels vehicles i un poc allunyats de la gent que passa per baix, la qual sempre dificulta un poc una conversa més o manco seriosa.

Però... degut al pas del temps el trespol s'ha envellit, és mal pla; a llocs, ondulat; pedres que surten unes més que altres, ensopegades, soscaires, travellades... i tantes dificultats. Dones d'edat que difícilment hi passen, novies que quasi han caigut, persones que han travellat i han hagut d'esser ingressades...

Avui, en el temps que correm, és una vergonya per a Montuïri continuar tenint així el pis d'*es graons*. És una cosa nostra i és a nosaltres a qui pertoca adobarlos i convertir-los en una lloc on un s'hi senti a gust. Recolzem i fem costat a la junta constituïda i responsable d'adobar el trespol, a fi que sia una empresa de tots, ja que pertoca a tots i tots en sortirem beneficiats.

I esperem, en conseqüència, que tots els montuïrers se'n adonin que és cosa seva, que es vol realitzar un bé comú. Per tant tots hi son convidats, a cooperar, cadascú a la mesura de les seves possibilitats.

O. Arbona

Cròniques montuïreres - I

El passat

Era de Montuïri. Costes i més costes. Capamuntes, capavallades. Cases enfilades, acaramullades, arrebatades una a l'altra per a no rodolar, enfollides, pels carrers empinats i feixucs. Una fesomia curvilínia, aturonada, suauament arrodonida, dolçament sinuosa, quasi bé convexa, enamora l'ànim de qualsevol espectador que contempla, embadalit, la seva delicada textura, bellament embrutida pel campanar que sobresurt, provocador i sempre erecte.

Hi ha pobles essencialment femenins. Altres, són bàsicament masculins. Montuïri sempre m'ha semblat una barreja vergonyant d'ambdós sexes. Sempre m'ha paregut un poble hermafrodita.

No record què li deien, però sé que estava interna a un col·legi de Palma. Ella, una adolescent en plena pubertat, no acusava les llargues i gèlides nits d'aquell Nadal tan fred, sinó que li batejava, intensa, la calor de la vida. Se li inflamaven, com de rosa, tots els sentits. Palpava racons i amagatalls per percebre la dolça fragància de les passions prohibides i el seu coret, àvid d'aventures i d'emocions, experimentava la forta sensació de trobar-se acorralat dins la daurada gàbia de la joventut. L'olor a terra conrada la seguia persistent, fins transformar-se en el seu únic perfum. Contemplava turons i més turons, pinars i garrigues que li mostraven llurs encants decorats amb colors entre blaus i verdosos. Eren dies d'il·lusions, d'immensa plenitud. Eren els dies de vacances, de l'esperada llibertat, dins l'escenari que més desitjava, que més apreciava. El seu poble. Montuïri.

Però les festes, com tot, tenen fi i era l'hora de tornar cap a Ciutat per romandre reclosa altres tres mesos, amb les monges que l'havien d'educar. Quin retorn més funest! El dia obscur, encapotat, no deixava veure el sol i la llum era pàl·lida, nial, completament enterbolida. Les pedres grises, els arbres nus, tot contribuïa a la malenconia.

Amb la cadència dels primers vehicles a motor, la nostra jove s'anava allunyant i, entre sotrac i sotrac, se li comprimia l'ànim fins quedar reduït a una massa com es puny que palpitava, anguniosa.

Endarrera quedava, allargassat, mut, enteranyinat per la boira matinal, el seu poble que li donava el goig incessant de descobrir dins la pròpia cultura el veritable sentit de la vida que ens projecta dins l'univers amb una personalitat característica i diferenciada. Davant, trobaria l'ordre rigorós, la rutinària quietud, la severa disciplina. Havia de rebre unes ensenyances, una educació important i importada, completament desconectada de les arrels de la seva terra. Patiria nits i més nits d'enyorances i, només de pensar-hi, se li encordà la gargamella i una tendra llagrimeta li regalimà per la galta.

Altra volta l'arribada a Ciutat. L'edifici senyorívol del centre. L'escalinata majestuosa. La clastra amb la cisterna, allà enmig, on qualche superiora havia fet inserir una capelleta de la Mare de Déu de Lourdes per poder-hi fer, amb més cerimònia, les celebracions del Mes de Maria. La Capella fosca i humida de la missa primerenca i les olors diàries a llet cremada i a pa calent del berenar del

refectori, quan el sol començava a sortir. Les aules, absents de qualsevol índex d'hospitalitat, haurien pogut albergar mostres de caps de sabates en lloc d'alumnes aprenents, i és que, la fèrrea disciplina de què feien gala les educadores no permetia ni un àpex de calor humà.

Aquell matí, la fràgil jove tenia encara els pensaments llunyans i, distreta com estava, no s'atrevia a contestar quin era el subjecte de l'oració gramatical que hi havia escrita a la pissarra:

- "No gozo, madre, no gozo"

Ella no ho gosava dir.

- "¿Cómo que no goza?"

- "No gozo, madre, no"

Una estrepitosa rialla aflorà per tota la classe, esperonetjada per les bebes d'aquella monja arrogant i cruel, la missió de la qual era ridiculitzar qualsevol mostra de cultura autòctona impròpia d'una senyoreta ben educada, s'entén—per imposar-ne la de l'imperi, llengua i cultura superior, amb totes les excel·lències, benediccions i beneplàcits de les autoritats competents.

Tanmateix però, la brutal repressió no va poder vincular les essències, inconscients, de la fidelitat històrica i la jove montuïrera, juntament amb el seu poble, va surar enmig d'una mar tempestuosa fins arribar als nostres dies. Al temps present. Aquest present, que ara ens toca viure, serà un altre capítol d'aquestes cròniques, que si no hi ha res de nou, continuaran amb la periodicitat pròpia de *Bona Pau*. Mentrestant, si voleu, vos propòs el següent tema de reflexió: Qualsevol temps passat va ésser millor, pitjor o cap de les dues coses??

Sa Talaia d'en Rubí.

La foto retrospectiva

Una nina montuïrera traient aigua del pou de ca seva (1940)

Carta oberta al batle

Benvolgut Sr. Batle:

A l'Ajuntament informa de la revisita **Bona Pau** del mes de març hi ha un apartat que explica alguns aspectes de la concessió del servei d'abastiment i sanejament als pobles de la Mancomunitat del Pla.

El que l'Ajuntament explica molt clar és el preu del m³ d'aigua i el cànon bimensual que s'haurà de pagar pel dret de tenir-ne.

Hi ha però un paràgraf que diu exactament: "L'adjudicació es farà per un període de 25 anys i en principi la concessionària haurà d'abonar uns 1200 milions de pessetes als ajuntaments en concepte d'indemnització de les instal·lacions d'abastiment, les quals es posaran a disposició de l'empresa".

Crec que seria interessant que ens aclaríssiu un poc més què vol dir això. Per exemple: "La concessionària haurà d'abonar uns 1200 milions de pessetes als ajuntaments".

¿A quins ajuntaments? ¿Quina quantitat a cada ajuntament? Als diaris sempre que ha sortit informació sobre aquest apartat, s'ha dit que s'hauria d'abonar als ajuntaments que ja tenien les obres del clavegueram i les aigües netes el que havien cobrat als veïns en concepte de contribucions especials i el que havien posat els respectius ajuntaments de llurs pressuposts.

Sempre que es parla d'aquests ajuntaments es parla, si no record malament, Sta. Eugènia, Maria de la Salut i Vilafranca, però mai no s'ha parlat de

Montuïri, jo pensava que a l'hora d'informar al poble l'Ajuntament ja ho diria però no ha estat així, i d'aquí el motiu de la meua carta pública, perquè és aquest un tema que crec interessarà i molt a tota la gent del poble.

Com diu a la **Bona Pau**: "La comissió tècnica encarregada d'avaluar les ofertes presentades al concurs per adjudicar la concessió del servei d'abastiment i sanejament dels municipis integrats en el consorci Pla de Mallorca, a la qual hi forma part el nostre batle". Tenim doncs informació directa si vos hi éreu. ¿Podíeu contestar doncs aquestes preguntes?

¿Quina quantitat de doblers heu negociat amb "Cadagua" que s'hagi d'abonar al nostre Ajuntament en concepte d'indemnització de les instal·lacions del clavegueram? ¿Com s'ha valorat la nostra xarxa?

D'aquesta quantitat, ¿què s'ha de tornar als veïns en concepte de contribucions especials, que pagarem quan es va fer el clavegueram? Vos sabeu que els pobles abans esmentats ho han negociat i ho han aconseguit de l'empresa. Ja sabem que Montuïri és un cas especial perquè el clavegueram no és nou, ¿ja no serveix?, ¿s'ha de fer una xarxa nova?, ¿per quan s'ha previst, si s'ha de fer? Supòs que no es faran ara les aigües netes i d'aquí dos o tres anys la xarxa de clavegueram nova, ¿s'ha previst això? Si no s'ha previst i la xarxa que s'ha d'utilitzar és la nostra, ¿quina valoració

Canvi a l'administració de Bona Pau

Aina Socias Miralles, qui durant aquests darrers deu anys i d'una manera molt satisfactòria ha duit l'administració de Bona Pau, a partir d'ara es veu obligada a haver-la de deixar per passar a residir a Ciutat. Gràcies per tot quant ha fet.

La substituirà i ja s'ha fet càrrec de l'administració, la nostra col·laboradora i dibuixant, Catalina Sastre Pericàs, que viu en el carrer Major, número 24.

s'ha feta i com? ¿Què s'ha de tornar a l'Ajuntament i als veïns? Vos sabeu que les obres del clavegueram són molt més costoses i supòs que no s'hauran cedit unes instal·lacions en explotació a una empresa privada a canvi de no res i molt menys si vos éreu a la comissió tècnica i vèieu com ho negociaven els altres pobles.

Esper la vostra resposta a tots i a cada un dels interrogants. Sé que no us haurà molestat aquesta demanda d'informació, ja que supòs que era el que preteníeu quan vàreu fer aquesta secció a la **Bona Pau**, contestar les preguntes dels veïns i les veïnes a més de donar la informació que trobàssiu més interessant. Moltes gràcies, ja sabeu que estic a la vostra disposició si em necessitau.

Atentament,

Magdalena Mayol i Mas

MODEL MON

Mobiliari - Art - Decoració

Caretera Palma - Manacor, Quilòmetre 22'70 - Telfs. 12.50.34 - 12.50.69 - 12.51.26
Finca Cabrera Casal d'Algaida 07310 Algaida (Mallorca)

Dins la
nostra
comarca

El comentari de Convergència Balear Sobre el proveïment i sanejament d'aigües

El passat mes de febrer la Mancomunitat del Pla va adjudicar la concessió administrativa del servei de proveïment i sanejament d'aigües netes dels municipis que formen part del Consorci del Pla a l'empresa *Cadagua, S.A.*

D'una població estimada aproximada de 21.000 habitants, està previst que cada un d'ells empi 165 litres/dia d'aigua, costant això per família 700 pessetes cada dos mesos en concepte de cànon de l'aigua, i 93'78 pessetes per metre cúbic si s'inclou al projecte Sencelles, i de 86'06 pessetes per metre cúbic sense Sencelles. El plaç total per entrar en servei dins tot el consorci és de 15 mesos.

Ens podem felicitar ja que, a la vista de l'acord del Consorci del Pla, properament començaran les obres i en poc més d'un any gaudirem de xarxa d'aigües netes; es pot dir que donam una altra passa endavant cap al progrés i el benestar.

Però, i a nivell de comentari, he reflexionat i meditat, i em deman si els polítics que hem donat llum verda al projecte hem fet bé o no. Fins ara, almanco a Montuïri, tothom s'arreglava amb la cisterna o l'aljub que tenien a ca seva, si bé hi ha cases que tenen dues cisternes o dos aljubs, que omplen o bé de l'aigua de pluja o bé comanen camionades a algun dels empresaris montuïrers que es dediquen en això. La camionada d'aigua costa entre les 1.000 i les 2.000 pessetes, depenent de la quantitat d'aigua. Així les coses, els veïns van en compte a l'hora d'emprar-la, i tothom procura no tудар-ne. El servei de repartiment és bo, relativament ràpid i no crea problemes. La qualitat de l'aigua és bona.

¿Quins aspectes negatius pot tenir la connexió a la xarxa d'aigües netes?

1er. En aproximadament mitja dotzena de pobles, la inversió serà de poc més de 1.050.000 pessetes. ¿Quines millores podrien fer-se en aquests pobles de tots tipus, amb tal quantitat de doblers?: administrant la suma bé, moltes i profitoses. Però pensant només en Montuïri: tres còmptes.

2on. *Cadagua, S.A.* preveu que les canalitzacions perduran un caudal d'aigua d'un 25 %. A més, l'empresa regalarà als ajuntaments per consum municipal

un 10 % del caudal d'aigua que s'empra, que es pensa seran de 1.264.725 metres cúbics, aproximadament.

3er. Tindrem aixecats els carrers del poble gairebé un any, donat que és necessari fer sèquies per col·locar-hi les canalitzacions, amb les molèsties i perjudicis que això comporta.

4rt. Es preveu que les cases utilitzaran més aigua una vegada realitzada la canalització que emprant el sistema tradicional fins ara; si hi afegim que es perduran, com ja s'ha dit, un 25 % a les canalitzacions, més un 10 % de consum municipal, el resultat és que s'emprarà com a mínim un 50 % més d'aigua que en l'actualitat; donat que l'aigua potable és un bé escàs i el perjudici consegüent a les aigües freàtiques per tot arreu de la Mancomunitat del Pla, la deshumidització és evident.

5è. La qualitat de l'aigua del pou de Montuïri, si no vaig errat, segons l'anàlisi realitzat, és inferior a l'actual repartida pels camions, el que fa que l'aigua haurà de ser tractada químicament.

Potser hi ha més notes negatives, però sens dubte també n'hi ha de positives, aspectes dels què en parlaré en una propera ocasió.

Vull aprofitar el present escrit per sol·licitar i pregar a l'Ajuntament, a GESA i a Telefònica que, tot i aprofitant les sèquies i obres a realitzar per motiu de la canalització d'aigües, facin tot el possible per enterrar el fils i cables que les referides companyies tenen estesos pels carrers i façanes, i que tan antiestètics resulten; a més, crec que enterrats resulten millor tècnicament.

Joan Verger Gomila
Regidor de C.B. a Montuïri

S'Esbart des Pla

Les excursions programades per als tres darrers mesos d'aquesta temporada són:

- 18 abril: Volta a Es Puig Roig.
- 1 maig: Berenar a Portocristo, Cales de Mallorca, Sant Salvador (amb pujada voluntària a peu). Dinar a Sant Salvador.
- 23 maig: Sa Costera. Des del Miador de Ses Barques a Cala Tuent a peu.

Dos dits de seny Davant el televisor - II Un temps perdut

Continuant sobre el temps fet malbé pel nins davant el televisor, cal considerar que les hores que s'hi perden, a més de no alternar amb altres nins, fan que reunesqui manco experiència en les relacions, el tracte i la convivència amb altres persones.

I per altra part, la ingenuïtat infantil no els permet diferenciar entre la realitat i la fantasia d'un món brutal que els ofereix la televisió i reaccionen amb inquietud, temors, manca de concentració. S'ha comprovat que, encara que aquests nins els dia següent han oblidat tot quan havien vist en el televisor, la seva tensió, continua i generalment duu com a conseqüència dificultats per dormir-se, mal aprenentatge, inquietuds malsanes i fins i tot agressivitat.

El pares poden evitar danys més grossos elegint programes adequats a l'edat dels seus fills. A més, al voltant dels 10 anys, els nins poden pensar d'una manera abstracta i ja diferenciar entre lo real i lo aparent.

Per allunyar aquest desig insatisfet als nins que s'acostumen a veure cada dia la televisió, no hi ha res millor que despertar-los l'interès per altres coses.

És un fet demostrat que una hora d'un joc actiu, que fomenta la fantasia, és més útil per a un nin que quatre hores com a telespectador passiu.

La mateixa cosa passa amb el valor dels diàlegs. Les preguntes que preocupen als nins no poden obtenir una resposta ni amb la millor emissió pedagògica televisiva, sinó sols pel joc de preguntes i respostes amb els pares.

L'amorosa convivència, intimitat i dedicació dels pares amb els seus fills serà una demostració del seny educatiu dels progenitors que desitgen amb fets reals un futur esplèndid per a les criatures que han posades en el món.

Salomé

Des de Cala Tuent al Port de Sóller, en barca.

-13 juny: Trobada amb els altres grups d'excursionistes de Mallorca.

- 27 juny: Torrent de Pareis. (final de temporada)

S'ha dit que...

... es jutge de la vila darrerament té molta feina degut que n'hi ha molts (parelles i no parelles) que no s'enten... Tal vegada haurà de demanar excedència.

... es pagesos tenen més feina d'omplir papers per obtenir subvencions que d'arreglar es sementers. Tanta que no saben com sortir-ne.

... ara ja hi ha esperances de poder nedar aquest estiu a sa piscina municipal. Però... encara fa falta un bon tram.

... ses deficiències que hi havia a ses Escoles, de ses quals en parlàvem es mes passat, s'estan subsanant... però no estan acabades.

... és molt difícil, quasi impossible, fer es gust de tots. Ses tres opinions següents que sentirem en són una mostra.

3ª Edat

Excursió

Una sola sortida d'excursió han duit a terme aquest mes passat les persones de la 3ª Edat de Montuiri. Tengué lloc dia 24 i anaren a Sant Salvador de Felanitx, després visitaren les Cales de Mallorca i també les Coves de Manacor. dinaren a un restaurant i tot seguit, com ja es costum, organitzaren un ball de saló. Foren una setantena.

Inauguració de la reforma del local social

El proper dia 17 d'abril és la data assenyalada per realitzar la inauguració de la reforma i ampliació del local social en el lloc conegut per Ca S'Escolà.

Les obres s'acabaren darrerament i ara sembla tota una ampliació i remodelació de nova planta. Ha romàs un local, gran, còmode i espaiós.

Ara es pretén que els actes d'aquesta inauguració resultin dignes i en consonància amb la millora duita a terme.

... arribant a Montuiri, des de sa part de Manacor, sa nostra església, tal com està il·luminada, sembla sa façana d'una possessió abandonada. Entrant des de Ciutat veuen un campaner mig fosc habitat per òlibes de cant tètric. Lo que havia de ser una joia de llum, pareix un casal abandonat.

... ¿no seria possible arreglar d'una vegada aquesta il·luminació i que sa nostra església lluis esplendorosament, tal com pertoca?

... tal vegada bastaria que sa il·luminació s'encengués es fins de setmana i festes. Hi sortiríem tots guanyant.

... a la fi s'ha posat sa reixeta a sa paret de s'Escola. Ara manquen ses tapadores de ses boques des clavegueram.

... més de 40 afeccionats montuïrers assistiren a Manacor a presenciar sa victòria des juvenils de futbol. No se n'arreglaren tants, a fora poble, pes grans.

... va ser super-preciosa s'excursió a Planici, del diumenge 21 de març.

... va en augment el número de persones que van a caminar cada vespre. Això és bo, i més encara si alguns aprofiten per fer una volta i sopar.

... hi ha alguns truquers que darrerament s'han desanimat i sembla que se'n

Els "passes" de models foren tot un espectacle

fan trons de tot. Pareix mentida que no pensin que això és simplement un joc.

... enguany, s'acabada de s'hivern ha estat molt trista per part dels qui han hagut de fer llit per mor des grip. A Montuiri n'hi ha hagut molts.

... n'hi ha que no s'escaliven. Saben que hi ha molts de robatoris, que hi ha persones que saben enganar, i encara n'agafen de desprenguts. I després se llamenten.

... es qui pasaren es models tot i essent montuïrers semblaven professionals. I ho feren amb una delicadesa...

En Xerrim

Restaurant Ca's Carbone

(DIMARTS TANCAT)

REFRESCS DE NOCES, COMUNIONS, BAPTISMES

Ctra. Manacor, km. 28 - Telf. 64 65 04 - 07230 Montuiri

L'Ajuntament informa

Resum de l'acta de la sessió plenària extraordinària de l'11 de març de 1993

Rectificació del padró d'habitants

Durant l'any 1992 es produïren a Montuïri 51 altes de veïns i 20 baixes. O sia que en total són 31 els habitants en què ha augmentat Montuïri durant l'any passat. Aquest fet és degut sobretot als canvis de residència de gent que procedent d'altres municipis s'ha donat d'alta en el nostre.

D'aquesta manera la població de dret de Montuïri a 1 de gener de 1993 era de 2.084 habitants (1.004 homes i 1.080 dones).

Modificacions en els Estatuts

de la Mancomunitat

Per considerar-se necessàries en el si de la Mancomunitat des Pla, el Consistori va aprovar adherir-se a les 4 propostes de reforma dels Estatuts. Són aquestes:

1.- Incorporar el municipi de Porreres a la relació d'ajuntaments membres.

2.- Ampliar les competències a la gestió urbanística i el desenvolupament socio-econòmic de la comarca del pla.

3.- Regular les convocatòries mitjançant fax.

4.- Obligació per part de tots els Ajuntaments membres dels acords de creació de nou serveis que s'adoptin

amb un quòrum de 2/3".

Adjudicació de la fase addicional de la piscina

Per raons que ja es varen fer públiques en el seu moment, en aquesta sessió el Consistori va aprovar la realització del projecte "Addició piscina municipal" per un import de 8.975.000 pessetes a l'empresa "Antoni Verger". D'aquesta manera el cost total de la piscina superarà els 32 milions de pessetes.

El batle, a preguntes dels presents, va manifestar que les obres estarien acabades abans de l'estiu i que la piscina ja podria ser utilitzada tot seguit.

Notes d'Interès

Denúncia falsa

El batle de Montuïri va rebre a principis del mes passat una denúncia tramada per Director General de Cultura del Govern Balear sobre les obres que actualment es fan i que podrien tenir repercussió sobre el nostre patrimoni històric-artístic.

Però la nostra primera autoritat es va sentir indignada davant aquest escrit i manifestà: "És increïble que es faci una denúncia en aquests termes, ja que no té fonaments ni demostra consciència de l'actual situació".

Transcrivim textualment el que diu l'esmentat document perquè els lectors puguin opinar:

"El Servei del Patrimoni Històric-artístic d'aquesta Conselleria ha rebut una denúncia presentada per l'Associació per a la Revitalització dels Centres Antics (ARCA), on manifesten la seva preocupació per les obres efectuades en el nucli antic de Montuïri, concretament, als graons que donen accés a l'església, i per la instal·lació d'uns focus sobre suports. Aquestes obres, en opinió de l'esmentada Associació, espenyen la imatge centenària de la creu de terme situada davant ca ses Monges.- A tenor d'aquesta denúncia, i atesos el Decret 571/1963 sobre protecció de creus de terme, i la disposició addicional segona de la Llei 16/1985 sobre el Patrimoni Històric Espanyol (mitjançant el qual es consideren béns d'interès cultural les creus de terme, i conseqüentment sotmeses al seu règim de protecció), us dema-

nam que trameteu a la Comissió de Patrimoni Històric de Mallorca informació sobre les actuacions dutes a terme a l'indret de referència, perquè aquesta Comissió n'efectui el dictamen preceptiu.- El Director General de Cultura.- Firmat: Jaume Martorell i Cerdà.- Palma, 24 de febrer de 1993."

Per a coneixement de tots, cal concloure dient que sobre els graons els arquitectes Sebastià Gamundí i Sebastià Company elaboren el projecte de reforma amb la participació de la Comissió que publicarem a **Bona Pau** el passat mes de gener. Però que queda clar que l'únic que es pretén és posar el pis d'Es Graons en bones condicions i que torni romandre com abans.

Normes subsidiàries

A fi que la futura modificació de les NN. SS de Montuïri sia a gust de la majoria dels habitants del nostre poble, el batle va convocar per al passat 12 de març una primera reunió amb persones representatives i representants d'entitats perquè poguessin opinar i presentar les modificacions i observacions que creguin convenientes. Si alguna persona no convidada també hi vol participar basta que ho faci saber a l'Ajuntament i quan arribi el dia se'l convocarà, ja que l'avantprojecte s'allargarà un grapat de mesos.

La piscina

Darrerament s'ha donat un fort impuls a les obres de la piscina municipal. Ja es comença a entreveure com romandrà una vegada acabades les

obres. Com s'ha dit i sostengut: s'espera que el pròxim estiu ja estigui en condicions de poder ser utilitzada.

Canalització d'aigües

Tal com estava previst i acordat, l'aigua neta canalitzada prest serà un fet. El passat 22 de març es va firmar el contracte amb "Cadagua" amb els termes que divulgàvem en el darrer número de **Bona Pau**. El termini de les obres és de 15 mesos a partir de la data de la firma.

Les festes

L'Ajuntament va convidar diferents entitats del poble a les que pogués interessar fer-se càrrec de les festes de Sant Bartomeu d'enguany. Però no n'hi hagué cap que ho acceptàs. Així les coses l'Ajuntament se n'haurà de responsabilitzar directament i dur tot el pes de l'organització.

El Cossiers

Passen els anys i les persones que representen els Cossiers tornen d'edat.

Els actuals han notificat a l'Ajuntament que enguany serà el darrer any, motiu pel qual s'haurà de fer una altra "fornada" de joves de 15 a 16 anys perquè puguin aguantar-ne una altra quinzena.

Està previst fer una convocatòria i que siguin els actuals "Cossiers" els encarregats de triar-los i d'ensenyar-los-ne. I això es farà a partir del mes de setembre a fi de no estar desprevenguts quan arribin les festes de l'any que ve.

Excursions

Una trentena de montuïrers pujaren a la Mola d'en Planissí a Banyalbufar. Era la segona vegada que S'Esbart des Pla ho intentava, perquè el mal temps els havia jugat una mala passada. El mes passat la cosa va anar millor tot i que en esser dalt la visibilitat no era molt bona: la boira feia de les seves. Però tanmateix no aconseguí aturar les cames dels excursionistes de S'Esbart des Pla.

Aquesta mateixa agrupació a principis de mes féu una altra sortideta per la nostra zona: el Castell de Santueri i el Puig de Sant Salvador de Felanitx. Un dia esplèndid acompanyà els excursionistes

Exposició de Carles Puntis: "Els Cossiers de Montuiri"

De la banda de música

Dos representants dels músics, na Margalida Nicolau Pocoví, na Maria Francisca Gomila Pocoví i el director de la banda, en Pere Miralles, es reuniren amb el batle el passat dia 20. La intenció era aclarir quan s'aprovaran els estatuts que regeixen aquesta institució i quan es duran a terme les peticions de la banda de música per tal de millorar les seves dotacions.

Nova hamburgueseria

En el mateix lloc on hi havia el cafè del restaurant "Es Dau" s'hi va inaugurar el passat 5 de març una hamburgueseria. El local estarà regentat per Antoni Garcias, Catalina Gomila, Jaume Rigo, Maribel Munar i Bartomeu Rigo.

Els desitjam èxit en aquesta empresa.

Més vigilància

Els passat 25 de febrer els batles dels ajuntaments des Pla mantingueren una reunió amb el Delegat del Govern a Ciutat, el qual els va prometre que incrementaria en 6 guàrdies civils la vigilància de la zona del Pla. Actualment són 26 els agents en dedicació exclusiva en aquesta zona.

Robatori

La nit del 25 al 26 del mes passat unes persones desconegudes entraren a les dependències del bar del camp de futbol i allà robaren doblers i efectes de valor,

tot valorat aproximadament en unes 300.000 pessetes.

Exposició

Va tenir ressò a Montuiri l'exposició que en Carles Puntis féu durant la segona quinzena del mes passat a la galeria d'art "Horrach-Moyà" de Ciutat perquè en ella hi havia un grapat de quadres dels nostres Cossiers.

Ens consta que alguns foren adquirits per montuïrers.

Desfilades de models

Dues han estat les desfilades de models que a la vila hi ha hagut aquest mes. La botiga "Traus" presentà la col·lecció de primavera-estiu, dissabte dia 20 al pub "Es Dau", mentre que la botiga "Es Puiol" ho féu divendres dia 26 a la Sala

Mariana.

L'endarrerir de saber quines eren les robes de moda d'aquesta temporada i l'expectació que va crear el fet que els models fossin montuïrers, va garantir l'assistència que públic, que fou molt nombros en una i altra.

Viatge d'Estudis

Dia 31 de març partiren de viatge d'estudis els alumnes de 8è de les Escoles. L'itinerari és el següent: Barcelona, Carcassonne (França), Saragossa, Monasterio de Piedra, Madrid i alredures i Toledo. Tornen el proper dia 6 i hi van acompanyats pels professors Joan Sorell, el tutor i Antoni Gornals, el de l'any passat. Fan el viatge conjuntament amb els alumnes de l'escola d'Esporles.

Francesca Gomila
M^{re}. Antònia Rigo

Seguridad y Limpiezas, S.A.

Gremio de Tejedores, 34 (Pasaje)

Tlfs. 29 50 92 - 29 50 66 - 20 63 11

Pol. Son Castelló

07009 Palma de Mallorca

Els dos hobbies de n'Honorat Moll Ribas

La música i el teatre ocupen bona part del seu temps lliure

És casat, té 55 anys i dos fills de 19 i 23 anys. I laboralment treballa com a funcionari administratiu de la Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori del Govern Balear des de fa molts d'anys. Té, per tant, bona part del dia ocupat. I els capvespres els dedica sempre que pot i és necessari, a ajudar a la casa i un poc a les terres. Però encara li queda temps per poder conrear dues facetes de l'art, com són la música i el teatre. Dos hobbies que des de nin l'atreuen i han ocupat i encara ocupen moltes hores de la seva vida.

D'aquests dos aspectes volem parlar amb ell. I ho fem començant per la música. Així iniciàvem la nostra xerrada:

LA MÚSICA

—Durant tota la vida he estat aficionat a la música —deia n'Honorat—. Encara record que quan era nin petit anava a la sarsuela amb els meus pares. I així i poc a poc se'm va inculcar aquesta afició que en el transcurs del temps ha anat augmentant. De jovenet, la sarsuela, m'agradava molt; les coses han anat evolucionant i he anat estudiant obres de més categoria, com pot ésser la música simfònica i l'òpera.

—¿Com has arribat assolir el que saps?

—Vaig tenir la gran sort que en Joan Daviu em donàs classes de cant i amb ell vaig poder aprendre la tècnica vocal i impostació de veu. Record encara que quan vaig començar a fer-ho en Joan em va dir "Tu arribaràs a cantar". I d'això ja fa 10 ò 11 anys. Des d'aleshores he anat fent, estudiant, cultivant tot quant em va ensenyar en Joan. I a rel d'això he pogut cantar i donar concerts.

—¿On cantes ara, a més de la Coral de Montuiri?

—Quan he dit tot això —puntualitza n'Honorat— m'estava referint a cantar tot sol, com a solista o intèrpret d'àries d'òpera i romances de sarsuela; si bé m'agrada més l'òpera perquè és més

completa. Però en sarsuela també hi ha obres molt bones. I aquí convé aclarir que hi ha tres classes de sarsuela: l'anomenat "género chico", que són aquestes sarsuela còmiques, com per exemple "La Verbena de la Paloma". Després hi ha "zarzuela" i després el que s'anomena "gran zarzuela", que ja són obres molt importants dins aquest gènere.

—I d'òpera, ¿què cantes, particularment?

—Tant d'òpera com de sarsuela no és que canti més o canti manco, sinó que cada any em veig obligat a ampliar el repertori. Perquè, per exemple, ara ja he cantat el tres cicles d'òpera durant tres anys i enguany és el quart cicle que cant.

—Explica com són aquests cicles.

—Són uns cicles d'òpera que es fan a la fonoteca, a la Casa de Cultura de Ciutat; depenent de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports. Jo pertany al grup de solistes lírics de Mallorca i si l'any passat interpretàrem en Rossini i l'any anterior en Mozart, ja que cada any i commemorant la mort o el naixement d'un autor. Un dia es dedicarà a Gounod, autor francès, n'altre a Pachini, autor italià. I clar, cada any has d'aprendre coses noves i vas ampliant el repertori. Per altra part cant allò que m'agrada i pel qual em va preparar en Joan Daviu, com és la interpretació d'obres o àries o ro-

mances de sarsuela.

—Però tu cantes en corals.

—Sí; a més també cant amb la coral de Montuiri; sempre he cantat amb ells i pas molt de gust de cantar-hi. També cant amb la coral d'antics blauets.

—Encara continues estudiant música?

—És clar que sí. Sempre que estudiï un repertori, estudiï. És a dir, a mida que t'aprens les peces noves augmentes els teus coneixements musicals. Ara bé, com qualsevol professional que canta òpera i té el seu repertori, que són les obres que ha estudiat, també em veig obligat a estudiar allò que després hauré d'interpretar de cara al públic. Això sense oblidar que hi ha un altre tipus d'estudiar música, com és el solfeig, la tècnica vocal...

—Tu, ¿estudies tot sol o amb un mestre?

—Tot sol he estudiat i he anat practicant allò que em va ensenyar en Joan Daviu. He procurat escoltar els grans mestres que hi ha, com per exemple n'Alfredo Kraus, que és el meu ídol, o el meu gran mestre. Comparant-me amb ell diuen que la meua veu té les seves característiques; per tant em va molt bé cantar allò que ell canta: som tenors lírics tots dos. També m'agrada escoltar en Plácido Domingo, en Pep Carreras... i escoltant aquesta gent intentes assimilar allò que fan quan ells canten. I si tu tens la partitura amb la mà i l'estudies, procures analitzar tot quant ells fan. I això és una manera d'aprendre. Aquella persona que vol aprendre, sempre ha d'estar disposada a dur una gran càrrega d'humilitat i saber escoltar i acceptar els consells d'aquelles persones que en saben més que tu i veus que et volen ajudar.

EL TEATRE

—Passem ara al tema del teatre. ¿Quin temps fa que et dediques a dirigir obres teatrals?

—Ja fa molts d'anys. En deu fer més de 20. Encara record que vàrem fer "L'amo de Son Magraner" amb el metge de

N'Honorat des de fa més de vint anys dirigeix obres de teatre a Montuïri

La preparació de les obres suposen entre un i dos anys

Meia i ell ens va dirigir. I després de fer aquesta comèdia ja vaig agafar un poc les "riendes" amb un grapat d'al.lots de l'escola. Varem començar a fer qualche sàinet i poc a poc anàrem fent obres de teatre regional, d'autors mallorquins, com d'en Joan Mas, "El mon per un forat". També férem "El bosc de la senyora àvia" i altres que ara no em venen a la memòria.

-¿Ha estat continu durant aquests vint anys?

-Sí, fora cap interrupció. A lo millor hi ha hagut un any que no s'ha representat cap obra perquè ens ha duit molta feina el muntar-la. La darrera de totes fou "El diluvio que viene", una obra, el muntatge de la qual ens dugué molta feina. Ara bé, tot sol m'hagués estat impossible, però amb uns bons costats que m'ajudaren, com per exemple en Ramon Ginard, un al.lot d'Artà que munta coreografies, fou possible. I per a aquesta obra no bastava el posar l'obra damunt l'escenari. S'havia de fer tota una coreografia. També son precisos persones disposades a fer teatre i a sacrificar-se... i tots ho varen fer molt bé, des del primer fins al darrer, i el públic ho va corroborar.

-¿Sempre has dirigit a Montuïri?

-Sí.

-Actualment, ¿què preparau?

-Ara estam preparant una altra comèdia musical, que és una adaptació que he fet de la pel.lícula "Sonrisas i lágrimas", per dur-la damunt l'escenari. L'adaptació és feta meua, però hi hagué unes al.lotes que m'ajudaren molt per fer la transcripció del text i diàlegs. I després, damunt això, vaig fer l'adaptació. I serà una altra comèdia musical.

-¿Quin títol tindrà?

-El mateix: "Sonrisas i lágrimas". Un títol en castellà perquè l'obra ho és. Representa un fet real, era la família "Trap". El fet varen ocórrer devers l'any 38 ò 39, quan Alemanya, sota Hitler, es va anexionar Àustria. Naturalment és un fet novel.lat, una obra molt simpàtica i agradable.

-¿Què acostumau fer: una o dues obres a l'any?

-No; una a l'any si arriba. Aquests tipus d'obres necessiten molt de temps de preparació. Fa dos anys que hi feim feina. "El diluvio" ja ens en va dur més de dos anys de feina. Però era una cosa molt diferent.

-¿Quan presentareu la que ara prepareu?

-Dins uns mesos. Si podem serà abans de l'estiu. A la Sala Mariana.

-Els actors, ¿són de Montuïri?

-Pràcticament tots; si bé hi tornarà intervenir na Joana Karmany, de Sant Joan, ja casada, que viu a Porreres, la qual ja fou la protagonista de "El Diluvio". El altres són tots montuïrers.

-¿Per què en castellà aquesta obra nova?

-Consider que no ens ha de fer por interpretar una obra en català o en castellà. El que s'ha de procurar és fer una interpretació ben feta d'allò que es vol fer. I a aquesta obra l'hauríem feta en català si la música hagués estat en anglès, però trobarem la música en castellà i consider una incongruència cantar en castellà i xerrar en català. I aquest és el motiu. Ve a ser igual que en el cant: cantam en castellà, en català, en italià... depèn d'així com estan escrites les obres.

-Perspectives de teatre cap al futur?

-Preparam l'obra dita. No sé que farem després, però qualche cosa sortirà... és a dir, hi ha una sarsuela programada per interpretar-la i cantar-la en mallorquí, que és "Ai Quaquín que ha vengut de prim", d'un autor manacorí. Ja tenc previst fer-la amb nins i nines de 10, 14 ò 15 anys en lloc de fer-la amb persones majors, però tenint en compte que han de conversar i cantar ells mateixos (no hi ha res de play-beack). I serà amb un parell d'instruments de la banda de música.

-Fins aquí les nostres preguntes. ¿Vols afegir qualche cosa més?

-Sols donar públicament les gràcies a l'Ajuntament per l'ajuda que d'ell hem rebuda, com també al Consell Insular,

quan férem les darreres reformes a la Sala Mariana. Amb les ajudes de l'Ajuntament ens hem pogut comprar tot un equip de so, encara que no complet del tot. Darrerament hem fet una remodelació a l'escenari perquè sia més viable, més pràctic i amb millors condicions. L'escenari ve a ser el nostre lloc de feina o la nostra cina de treball.

-I per acabar, ¿què diries?

-M'he sentit molt responsable, i en això m'han ajudat els altres, per conservar tot quant en aquest aspecte hem rebut com herència dels nostres avantpassats. I no sols conservar-ho, sinó millorar-ho dins les nostres possibilitats i adaptar-ho a la situació actual. I finalment donar les gràcies a totes les persones que d'una o altra manera ajuden.

O. Arbona

Nou Servei "Sa Nostra d'Or"

**ARA
COMENÇA LO MILLOR**

**"SA NOSTRA"
CAIXA DE BALEARS**

Mateu Oliver Verd, batle del "Dia del Puig"

"És una de les alegries més grosses que m'han donat a la meua vida"

Durant tot el temps de l'entrevista que tenguérem amb en Mateu Oliver Verd no ens va fugir en cap moment el pensament del seu pare, el metge "de Meià". Potser que en Mateu, físicament, no se li assembla, però la seva expressió no ment, és "de Meià". Aquesta gràcia, eloqüència, comportament i fins i tot temperament ens feren recordar aquella manera d'esser del seu pare, aquell montuïrer que, segons en confirmaria després el seu fill, va estudiar i cursar la carrera de "Metge de Montuïri". I en això no se li han assemblat els seus fills, ja que els quatre han exercit la seva professió fora de Montuïri.

Però bateja dins ells la seva arrel montuïrera. Prova d'això és la gran alegria que tengué en Mateu quan sabé que se li havia reconegut la seva estimació cap al nostre poble nomenant-lo "Batle del Dia del Puig". Un títol honorífic que ha omplert de satisfacció un fill del nostre poble.

Ara en Mateu té 61 anys. Es casà amb una llucmajorera i han tengut quatre fills, tots mascles i fadrins, que ara tenen 26, 25, 23 i 18 anys. En Mateu té la notaria a Ciutat, però de petit corria i s'encalçava pels empinats carrers de la vila. Va anar a escola a Ca Ses Monges, primer, i ja més grandet a les escoles públiques.

Després ja ell ens ho comentava així:

—Quan vaig tenir 9 anys vaig començar el batxillerat a Madrid on hi vaig fer l'ingrés i el primer curs. Després el vaig seguir a València, intern, amb els jesuïtes; allà hi vaig fer segon i tercer. I ja tot seguit vaig venir a Ciutat on hi vaig fer des de quant fins a setè i revàlida.

—¿I acabat el batxiller?

—Una vegada haver-lo acabat no sabia per on havia de prendre. Vaig estudiar un any a Madrid d'Enginyer Agrònom, però jo —diu ell— era home de lletres, no de ciències, i em vaig donar compte que no era "lo" meu, i vaig passar a Dret. Vaig fer tota la carrera de Dret a Palma, estudiant lliure, i com que depenem del districte universitari de Barcelona, allà

anava a examinar-me.

—Assolít el títol d'advocat.

—Aleshores tampoc no sabia exactament que havia de fer: si exercir o fer oposicions. Vaig estar un parell d'anys despistat, en aquest aspecte, fins que vaig decidir presentar-me a notaries. Vaig fer oposicions i les vaig treure. I la primera plaça va ésser a un poblet de Zamora, Villanueva del Campo. Un poble al que tenc vertadera estimació, perquè sempre a la primera notaria és allà on en tenim més.

—¿Quan t'acostares a Mallorca?

—L'any següent. Vaig poder concursar i com a bon mediterrani vaig poder obtenir una notaria a Catalunya. Em donaren Cervera de Lleida. Un poble molt hermos i molt important, històricament parlant. Té Universitat, ja que Cervera fou de les poques ciutats catalanes que es varen decantar per Felip de Borbó. Allà hi vaig estar dos anys i mig. Era, com he dit, un poble agradable dins una comarca típica catalana de la província de Lleida, que es diu la comarca de la Segarra, molt fanera i amb una economia molt sana. El principi català de s'hereu, que qualcú no ha viscut, sembla injust, però quan ho vius és productiu econòmicament, perquè és el que conserva el patrimoni.

—Parla'ns de Mallorca.

—Vaig venir a Sineu i aquí hi vaig es-

tar cinc anys i mig. Viví a Montuïri, el meu pare i la meua mare eren vius i feia el trajecte Montuïri-Sineu.

—¿Degueren tenir una gran alegria?

—Ja t'ho pots suposar. Tenir el fill de notari a Sineu, tan prop...

—¿Quan era això?

—Devia ser el 1970 o 1971 quan vaig venir destinat a Sineu. Allà hi vaig estar cinc anys i mig. Després me'n vaig anar a Llucmajor, poble de la meua dona, on hi he estat 14 anys i busques.

—Després a Ciutat.

—Sí. Fa poc més de dos anys que tenc la notaria Palma. He vingut a Ciutat a passar la meua darrera etapa de la vida notarial.

—¿A quina edat us retirau?

—Als 70. Abans era als 75. Ho posaren als 70 i ja n'hi ha...!

—Fins aquí, Mateu, la teua vida professional. Parlem ara de les teves relacions amb Montuïri.

—Sempre bones (contesta immediatament). Fins el cas que la meua dona diu que a mi m'agrada tant Montuïri perquè hi he estat en temps de vacances. Per tant, sols hi he estat en temps de gaudir, de passar gust.

—¿Creus que té raó?

—Potser que tenguí raó, però no és tota la raó. A ca nostra hi havia, com tothom sap, mon pare i mu mare que hi estaven arreladíssims, fins el cas que nom pare, quan estudiava de metge, estudiava de metge de Montuïri, cosa que ell ja ho tenia clar, d'al.lot. I mu mare estudiava d'apotecària, però d'apotecària de Montuïri. I per altra part i tenint en compte la molta influència que tenien damunt nosaltres, els fills, sempre se'ns va encarnar la nissaga montuïrera. No amb paraules, perquè sermons d'haver de ser bons montuïrers no me'n va fer cap mai, mon pare; però són coses que s'aprenen o que se t'arrelen amb l'exemple i no pel que et diuen. Això està claríssim.

—A més de la influència dels teus pares, ¿com creus que se't va encarnar aquesta essència montuïrera?

(Continua a la pàgina següent)

"Esser montuïrer és una cosa que s'aprèn o s'arrela amb l'exemple"

"Els tres esdeveniments que uneixen els montuïrers: Sant Bartomeu, Es Puig i el lledoner"

"Mon pare em demanava: ¿Que ja li has tocat, enguany, an es picarol, an el Dimoni?"

"I jo, com que no l'hi havia tocat, m'empeguéa"

(Ve de la pàgina anterior)

—De Montuïri, per exemple, Sant Bartomeu està tan encarnat en mi que encara una de les coses que record de quan era nin és que mon pare cada any em demanava: "¿Que, ja li has tocat, enguany, an es picarol, an el dimoni?". I jo, com que no li havia tocat de por que em feia, m'empeguéa. I mon pare se'n reia un poc de mi. I això un any i un altra se't va encarnant.

—**Altres fets.**

—Encara record de quan era nin, que un any hi va haver una fornada nova de Cossiers, i quan en l'estiu anaven a assejar a ca l'amo en "Niu", defora, tot els al.lots del poble hi anàvem cada vespre, a veure-ho. Entre els qui n'aprenien hi havia de "Pavora", en Guillem "Niu" i altres d'aquesta fornada. I essent que els Cossiers és una cosa que tenim tan arrelada, els vivíem; però tots els al.lots.

—**Alguna anècdota**

—Em recorda que un vespre l'amo en "Niu" va fer la broma de fer sortir el Dimoni quan no ho esperava ningú. I ja et pots imaginar la desbandada que hi va haver. D'això me'n record perfectament. Jo —diu en Mateu— no sé ballar els Cossiers, però l'Oferta, sí que la sé ballar, però... a la meua manera. I la ball cada vegada que m'ho demanen. Si feim una bauxa i hi ha montuïrers... i encara que no m'ho demanin... És una cosa que, clar, ho duim encarnat. I aqueixa relació no és només perquè jo he gaudit de Montuïri el temps de les vacances, sinó que és una vivència que he tenguda i és una de les impromptes que tenim dedins, els montuïrers. Això ens dóna una característica, una idiosincràsia, una manera d'esser, de pensar, d'estimar.

—**Això pel que fa als Cossiers. ¿I en altres aspectes?**

—També passa amb Es Puig, el dia d'Es Puig és una altra de les dates o vivències enormement arrelades que tenim els montuïrers. Per a nosaltres el dia d'Es Puig és festa.

—**Després d'una pausa, en Mateu vol**

El lledoner del cementeri ja cobreix bona part de l'entrada

concretar més i diu:

—Hi ha dues coses que els montuïrers duim molt dedins: Sant Bartomeu i Es Puig. I si no fitxa't que ja poden espolsar... són festius a Montuïri. No s'han traslladat mai i per sa tercera festa a Montuïri feim festa, que és el dia d'Es Puig. I per Sant Bartomeu feim festa, malgrat a altres llocs, per allò de les necessitats industrials o laborals hagin traslladat les festes als dissabtes o diumenges. Per als montuïrers, Sant Bartomeu és Sant Bartomeu i Es Puig és Es Puig. I Sant Bartomeu és dia 24, cau quan cau, i el dia d'Es Puig és la tercera festa de Pasqua, que és el dimarts. És una festa que hem viscuda de nins, que ens recorda quan hi anàvem.

Sobre la festa d'Es Puig en Mateu encara vol afegir altres vivències.

—Des que érem més jovenets sempre recordaré la davallada de l'actual director de la banda de música, en Pere "Malherba". Quan ell davallava d'Es Pujol el dia d'Es Puig, que oficialment ja s'havia d'anar arromangat, encara que fes fred, en Pere compareixia amb aquell aire marcial que té i que de jove encara tenia més... i això ja era posar-nos en ambient. És curiós, això, però són coses

que et queden de jovenet.

—**¿Altres detalls d'Es Puig?**

—Des que començàvem la pujada al Puig, quan ja érem més jovenets, això abans de fer l'actual carretera, feiem la mica de festejada... si podíem. O amb qualche al.loteta, pel Puig. També anàvem a veure la Mare de Déu, més que a l'Ofici... és una festa que els montuïrers tenim molt encarnada, encara que no tant com Sant Bartomeu.

—**¿Quin són els tres esdeveniments que més uneixen el montuïrers segons el teu punt de vista?**

—Per a mi, i és una cosa molt personal, són: Sant Bartomeu, Es Puig i el lledoner. El lledoner de Montuïri és per a mi l'arbre més hermós de Mallorca, i és una preciositat contemplar aquell entrunyellat que formen les branques del lledoner. A més, sembla que allà es junta el mascle i la femella, perquè un no sap si és una o dues soques... Per a mi allò representa el present, el passat i el futur de Montuïri, perquè en realitat tots els qui tenim gent a veïnat del lledoner, ens el representam i en aquell moment els feim presents, com si fossin vius. I quan pens que els meus pares són allà, els record

(Continua a la pàgina següent)

(Ve de la pàgina anterior)

de quan eren vius, i amb alegria, perquè no m'han donat més que alegries. I aquest punt d'unió dels montuïrers d'aquí amb els d'allà deçà, està perfectament representat pel lledoner.

Després d'una petita pausa encara continua.

—A mi m'agradaria molt saber escriure un poema o una poesia damunt el lledoner, perquè representa el nostre present, passat i futur; però fet vida, no un passat amb tristor, sinó amb alegria. Crec que pels montuïrers, que per definició som polítics i també per definició ens agrada estar barallats la meitat del poble amb l'altra meitat, hi ha no obstant tres esdeveniments o tres fets que ens uneixen enormement a tots, per regla general: Sant Bartomeu, Es Puig i es lledoner com a culminació. Però amb alegria. No és la mort, sinó la vida del poble.

—¿Què més enyores de Montuïri?

—De Montuïri enyor dues coses: ca nostra, es cantó de "Meià", i el amics. He tengut la sort de tenir molts bons amics a Montuïri, i aquella pasturada que feim, segons nosaltres, quan venim a Montuïri, amb els amics, és una vivència que no cavii per res, Pas molt de gust. I clar, amb l'ambient que també influeix molt, fa que un ho passi bé quan et trasllades a un lloc on no habites. I aquí hi trob uns amics que sempre han fet feliç la meua estada a Montuïri. Repetesc: ca nostra i els amics.

—¿Altres fets entranyables de Montuïri?

—Tenc vivències especials dels rectors que han estat a Montuïri durant la meua joventut: don Pep Estelrich, don Bernat Martorell, don Toni Ramis. Un senyor que per a mi també era entranyable donada la seva candidesa, va ésser don Joan "Queló", al qual li hem d'agrair, en el terreny esportiu, el que llogàs el camp de futbol quan ningú fou capaç. Els montuïrers sempre haurem de reconèixer a l'Església, mitjançant el vicari "Queló", el poder disposar d'un terreny esportiu. M'agradaria també fer un capítol especial d'agraïment per la intervenció, quan es féu la compra del camp de futbol, posant-lo a nom de l'Església, a Rafel Sampol, aleshores president del club, i la intervenció decisiva d'en Tomeu "Quelet", qui va posar el seu capital a disposició de l'Església per com-

prar el camp de futbol. Tal vegada no se'ls hi hagi agraït mai així com pertoca i es mereixen.

—Finalment, ¿què suposa per a en Mateu de Meià aquest nomenament de batle d'Es Puig?

—És una de les alegries més grosses que m'han donat a la meua vida. En el poble és ben segur que la més grossa, perquè la veritat és que no m'ho havia pensat mai. Em pensava que això d'ésser batle d'Es Puig, un temps era una espècie de càrrec vitalici d'en Tòfol Melià, perquè ell sempre ho era. Després creia que sempre ho era un regidor. Cada any a les nou manco un quart

som a plaça i aquell pas doble que toca la banda de música dirigida p'en Pere "Malherba" no es pot comparar en res d'aquest món, al meu entendre. I ésser el batle d'Es Puig ho he interpretat com un reconeixement d'haver-me acceptat com a montuïrer digne d'ésser un batle d'Es Puig. És l'alegria més grossa.

—¿Vols dir qualche cosa més?

—Vull donar les gràcies a Bona Pau i agrair enormement la labor que ve fent per a tots els montuïrers, amb el desig que continuï molts d'anys amb aquesta tasca.

O. Arbona

• **RESTAURANT A LA CARTA**

• **MENJADOR PRIVAT**

• **MENÚ DIARI**

• **SALES PER A BATEJOS,
COMUNIONS, NOCES,
CONVENCIONS, ETC.**

Carretera Palma-Manacor, Km. 30 • Telf. 16 82 23
MONTUÏRI (Mallorca)

Es sedàs

Començam avui una nova secció a la revista, la característica de la qual serà la de tenir prioritat la imatge sobre el text.

Traurem cada mes a aquesta pàgina dues fotografies de llocs del nostre municipi. En una d'elles volem representar i al mateix temps reconèixer el bon gust per les coses ben fetes, de les quals encara creim que, llevat de deshonroses excepcions, és comú als montuïrers.

L'altra fotografia serà una denúncia a la deixadesa o al mal gust per les coses.

No tenim cap pretensió didàctica, per una part, ni policíaca, per l'altra; ja que no és aquesta la nostra tasca i per a això hi ha les persones i institucions apropiades. La nostra intenció és purament divulgativa i en especial de reconeixement a les persones que s'esforcen per fer les coses bé.

No és una secció tancada als membres de l'equip de redacció de la revista. Esperam la col·laboració del montuïrers i dels lectors en general, perquè se'ns informi de llocs, coses o fets que hi puguem incloure.

Pretenim, per tant, millorar la imatge del nostre poble. I no sols de cara a les persones externes que puguin visitar-nos, sinó perquè la nostra convivència sia més digna.

També esperam que se'ns faci una valoració d'aquesta pàgina.

Vaja quina meravel·la!

Vet ací el molí de Son Costa. Fa un grapat d'anys dos llamps consecutius destrossaren la teulada que el cobria. També l'escala interior tenia una sèrie d'escalons romputs.

El propietari de la possessió ha adobat aquests desperfectes i a més ha fet repicar tota la paret exterior de la torre. Les obres les ha realitzades a compte seu, sense cap ajuda o subvenció.

I per altra part està cuidant a la perfecció els voltants del molí amb una gespa digna dels millors jardins.

La nostra enhorabona.

Mirau quina postal!

Això és l'antic escorxador, prop del molinar d'en Gospet. I, com es pot veure, també molt prop del poble.

Vivim en èpoques de consumisme. Els electrodomèstics, els cotxes, etc. duren uns quants d'anys i després s'han de canviar. Comprenem que a algun lloc s'han de col·locar totes aquestes restes, però si no queda més remei que tenir una zona com aquesta, pensam que hi ha solucions per evitar aquesta imatge. Bastaria envoltar la finca amb alguna bardissa d'arbres o arbusts alts.

RESTAURANT

ES DAU

Cuina internacional
Plats mallorquins
Menjador
Piscina
Terrassa
Fàcil aparcament
Preus econòmics

Avda. Es Dau, s/n Telf. 64 62 80
Montuïri (Mallorca)

Josep Carles Ortiz Bolinches

Metge titular de Montuiri, parla de la salut i d'altres coses

Meticulós i amb esment en el vestir, se'l pot veure arribar cada dia al despatx puntualment per atendre els seus pacients. Ens referim al metge titular del nostre poble, don Josep Carles Ortiz Bolinches.

Bon professional i persona d'extensa cultura aconseguida degut a una sèrie de factors com són: la pràctica constant de la lectura, el tracte amb gran varietat de persones, la quantitat de viatges realitzats arreu del món i la seva professió, que duu en ella el contacte amb el psiquisme del ser humà, fan que a la seva edat, relativament jove, tenguí l'experiència de molts dels nostres avis.

És prudent en les seves observacions i mida i pensa bé les paraules abans de donar una opinió. Tal volta es calla més del que expressa.

Difícil ho tenim, però tractarem que ens comuniqui i ens faci part de les seves idees i opinions. Que ens informi i digui el que pensa damunt els temes que exposarem.

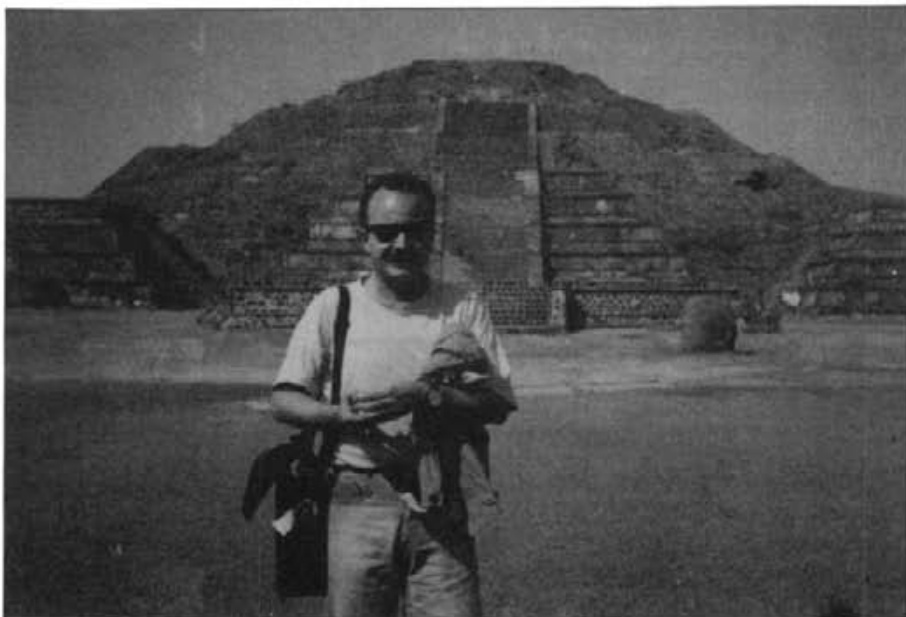
Nasqué l'any 1952 a Vilanova de Castelló (València). Estudià la carrera de medicina a la universitat del país valencià, acabant-la el 1977. Primerament es col·legià a Mallorca i després, el 1983, es donà també d'alta al Col·legi de Metges de València.

L'estiu de 1978 s'establí a Alcúdia on hi va exercir dos anys. Després a Llucmajor, durant tres anys. Seguidament passà mig any a Algaida. Des d'aquesta localitat es traslladà a Albaida (València), on hi exercí com a metge titular durant quatre anys. Des de novembre de 1987 ocupa la plaça de titular del nostre poble que deixà vacant don Joan Ferrando i que ocupava temporalment don Miquel Basagaña.

El seu pare morí fa dos anys. Té un germà, Eduard, que viu a València. La seva mare, donya Pepita Bolinches Barberán, persona de tacte i simpatia, viu amb ell durant la major part de l'any i passa sols uns quants mesos a València.

Ens dirigim a ell demanant-li:

-D'un mode general, ¿com està la salut del nostre poble?

Al metge li agrada viatjar. Aquí el veim per Centre-Amèrica

-Generalitzant, com has dit, l'estat de salut del nostre poble és francament bo; no hi ha problemes.

Ha contestat amb naturalitat, d'un mode espontani i ens apressam a continuar.

-¿Considera que l'ambient natural on està situat el nostre poble i viu la nostra comunitat, és sà?

-Sí; l'aire no està viciat. No hi ha la quantitat d'indústries contaminants de les grans capitals, i el poble no té problemes de pol·lució ambiental. No vol dir això que no es pugui millorar en altres aspectes.

-¿Ens pot dir en poques paraules, el que ens aconsellaria per tenir bona salut i prevenir malalties?

El nostre interlocutor enfront de nosaltres, i la taula del seu despatx que ens separa, fa un gest molt significatiu amb les mans; volent dir que el tema és llarg i que necessita temps per desenvolupar-lo, però contesta resumint.

-Consumir una alimentació pròpia dels fruits del temps, seguint els cicles naturals segons la cultura xinesa i menjar sempre productes naturals, també. Això en quant a alimentació es refereix.

-Els de més edat recordam encara, quan els metges estaven, es podia dir, quasi les 24 hores del dia al servei del pacient. ¿Ens podria dir els avantatges

o desavantatges del sistema anterior respecte a l'actual?

Ens mira obertament quan contesta.

-Com has dit abans, és ver que el metge estava permanentment de servei; però he de dir abans de res que el malalt o possible accidentat també té avui una atenció mèdica continuada les 24 hores del dia, on alternen una sèrie de professionals. Els temps, però, evolucionen; és inevitable. Abans el metge tenia el seu despatx on rebia els pacients, però es pot dir que no depenia de ningú; tenia una certa independència. Avui el metge és un assalariat que depèn de la Sanitat Pública. No pot fer més feina del que li toca, i amb la seva condició d'assalariat tampoc no li interessa fer-ne més del que està obligat. Està pendent d'unes directrius oficials, on s'estudien els sistemes més indicats per millorar la salut pública i atendre millor els malalts.

-¿Considera vostè que l'actual sistema dels P.A.C. (Punt d'Assistència Continuada) han millorat el servei?

-El P.A.C., efectivament, és la primera passa per modificar i millorar l'anterior estructura sanitària i per anar cap a un sistema més racional, en benefici del malalt. S'està aconseguint. La segona passa és crear nous hospitals; i quan dic hospitals voldria dir que no em referesc a "macro hospitals" sinó més bé a uns

"Per dur el malalt directament a Son Dureta s'ha de saber exactament què és que té"
"Les vacunes prevenen les malalties infeccioses, fins i tot les cròniques"

edificis més reduïts, on el malalt no s'hi trobi perdut i com un ser anònim, sinó que se senti tractat i atès per un equip mèdic, com si estàs en família. Montuïri està dins la Zona Bàsica de Salut de Vilafranca i aquesta pertany a l'àrea de Manacor. Qualsevol persona de la Zona Bàsica de Salut de Vilafranca pot elegir lliurement el metge que vol dins aquesta zona.

El nostre metge titular s'ha anat estenent, explicant-nos i exposant la problemàtica de la sanitat, que nosaltres resumirem aquí, dient que el pacient -la societat, en fi- s'haurà d'adequar a unes noves estructures mèdiques, a un sistema sanitari que sens dubte serà en benefici d'aquesta societat, ja que aniran en bé de la salut, millorant sempre els esquemes passats i actuals. Aquests canvis o modificacions volen esser passes que traça el Ministeri de Sanitat per millorar tot quant es refereix, com hem dit, a la salut pública.

Ens donam per assabentats i passam a una altra pregunta.

-Vet ací un dubte que tenim, per exemple: en cas d'un infart de miocardi o alguna altra dolència greu i similar on el temps es un factor important, ¿on convé dur el malalt amb urgència, al P.A.C. o directament a Son Dureta?

El metge torç un poquet el coll i matisa.

-Per dur un malalt directament a Son Dureta s'ha de saber exactament allò que té. Clar, en aquest cas el temps és molt important. Però he de fer una observació que molta gent ignora. Existeix el Centre d'Urgències, on marcant el telèfon 061 i explicant el cas, donen ordres ràpides al P.A.C. per atendre eficaçment la urgència abans indicada.

Hem d'aclarir que davant qualsevol urgència greu o accident, sempre s'ha de consultar al metge de més aprop. En cas que no es trobi, s'ha d'anar directament a Son Dureta.

-¿Ens pot dir on va la medicina del futur?

-A la prevenció de la malaltia. S'està

treballant en aquest aspecte. El resultat més pràctic serien les vacunes que prevendrien les malalties infeccioses, fins i tot algunes cròniques. Per veure l'evolució de la medicina preventiva basta observar i comparar les vacunes aplicades als infants dins els anys 40 i les aplicades actualment.

El nostre entrevistat a més de les oposicions a metge titular ha assistit a nombrosos cursos de formació continuada dins la medicina general, actualitzant els seus coneixements mèdics i adquirint-ne de nous.

-Sabem que recentment ha fet i aprovat el curs de Metge de Família. ¿Ens pot dir que significa l'esmentat títol?

-Sí; el curs ha estat intens i ha durat tres mesos. Els qui hi hem pres part hem estat molt ocupats. L'actual estructura de la Comunitat Europea ha creat uns grups de metges que han d'estar, diríem, molt preparats. Són els Metges de Família.

-¿Com està la sanitat espanyola tenint en compte la resta del món?

Don Pep pensa breument abans de contestar.

-Comparada amb els països de la C.E. opin que està a l'altura de Grècia, Itàlia i Portugal. L'estat, però, es nota que està fent un esforç molt important per supe-

El metge, viatger incansable

rar el nivell sanitari actual.

-¿Consideraria interessant que pels mitjans de comunicació, com Bona Pau, es donassin uns consells o avisos periòdics damunt la salut i de cara al públic?

-Qualsevol mitjà de comunicació és bo per donar informació sanitària. És el primer pas i el més econòmic per a la
 (Continua a la pàgina següent)

Para medir la intensidad de la vida

Omega Speedmaster
 cronógrafo de caballero con indicador
 de fecha y control de radio-respuesta
 en oro de 18 quilates, bucle o acero.
 Sumergible hasta 30 m.
 Swiss made since 1848.

Ω
 OMEGA
 The sign of excellence.

AGENTE OFICIAL

JOYERIA
Fermin

MANACOR - PORTO CRISTO - CALA MILLOR

Al metge li agrada viatjar, la música, la literatura...

(Ve de la pàgina anterior)

prevenció dels mals. El segon és la vacunació contra les malalties transmissibles; i el tercer, la medicina assistencial. Com més alt és el nivell d'educació sanitària del poble, més possibilitats té l'èxit de la prevenció de les malalties.

L'entrevistador respira un poc més a fons i passa a la següent pregunta.

-Deixarem el tema sanitari. Sabem que li agrada la literatura... que sap apreciar el bon cinema... ¿quines són les seves aficions?

El metge somriu, li cau bé la pregunta.

-En efecte. M'agrada molt la lectura, el cinema de qualitat, caminar a peu pel camp o el bosc i m'agrada molt també viatjar per dins i fora d'Espanya.

-¿Els seus autors preferits en quant a literatura?

-Podria anomenar-ne bastants, però em limitaré a uns quants. A més dels clàssics tenc més preferència pels contemporanis, Milan Kundera, Noah Gordon, Marguerite Yourcenar... certes temporades estic molt ocupat i no puc llegir quan vull.

-Passem a la música. ¿Quins són els autors del seu gust?

-Els clàssics, també. Sobretot en Tchaikovsky, en Mahler, en Schubert i en Mozart. Aquest darrer especialment.

-Sabem que vostè és un gran viatger. ¿Quins països ha visitat?

-Molts. Mèxic, Cuba, els Estats Units unes quantes vegades, el Marroc, quasi tota Europa fins i tot el país de l'Est, Turquia...

-Aturi el carro, per favor -li deim en tò humòric-. ¿Quins són els que més li han cridat l'atenció?

-Tenc preferència pels països llatins. A Mèxic t'hi sents molt bé; el senzill fet de ser espanyol fa que tenguin amb tu una gran deferència. De Turquia em cridà l'atenció la gran dignitat de la gent. Com a cas curiós diré que la seva alimentació és molt semblant a la de Mallorca.

-¿Què ens pot dir que Cuba?

La seva cara reflecta preocupació quan contesta.

-A Cuba l'únic que funciona és la me-

dicina. Tenen un concepte molt clar en quant a la prevenció de malalties. Són exigents respecte a la Sanitat.

-Seríem atrevits si li demanàssim com es definiria a vostè mateix?

L'hem agafat desprengut i per uns moments lamentam haver fet la pregunta, però respon quasi immediatament.

-Mira... em consider una persona respectuosa, que serveix el més bé que pot a la societat.

L'entrevista és una condensació de temes generals. Molts dels assumptes tractats som conscients que no necessiten desenvolupar, puntualitzar, concretar; però l'espai de què disposam no ens permet allargar-nos més.

Unes tasses on queden restes de cafè, amb què ens ha obsequiat, són el rastre que deixam de la nostra visita al seu domicili. Allà queden. Com a testimonis muts d'una conversa agradable i de la que volem deixar constància.

Miquel Martorell Arbona

Demà, el Grand Hotel d'avui serà com el d'ahir

Tal com era l'any 1913, quan "la Caixa" inaugurava les primeres oficines a Mallorca. De llavors ençà, hem treballat dia a dia per oferir a Balears el millor servei, tant econòmicament com socialment. Per això, avui ens sentim molt orgu-

llosos d'haver contribuït que l'edifici modernista del Grand Hotel recuperi la seva forma original. I d'haver retornat així, a la ciutat de Palma i a totes les nostres illes, un símbol propi, convertit en un nou centre cultural al servei de Balears.

Oberta a Balears

Poema

Feina no pagada

Vint-i-quatre hores té es dia,
pareix que hi ha temps per tot;
no per sa dona que cria
que tant de nit com de dia
ha de parèixer un "robot".

Comença en bon dematí,
que s'ha d'aixecar sa primera
que s'al·lot ha de vestir
i preparar-li sa cartera
perquè es nin amb sa juguera
sols no sap que posar-hi.

Ja berenat i vestit
es major a escola se'n va,
però a penes ha partit
ja en sent un altre plorar,
corrent l'ha d'anar a aixecar
que ell tot solet no en sabrà
perquè encara és molt petit.

Quan ja té es nins arreglats
que pareix que tot ja està,
llavors ha d'anar a comprar,
a rentar i fregar plats;
també haurà de fer es dinar
i dinaran tots plegats.

Quan han acabat de dinar
lleva sa taula i somriu
mirant es petits jugar;
de pressa es posa a escurar
que llavors ha d'agafar
estisores, 'gulla i fil;
té robeta que arreglar
i ja s'acosta s'estiu.

Més tard tots arribaran,
s'home cansat i amb talent,
voldrà un sopar calent,
però es nins no en voldran;
¿sabeu com acabaran?
uns plorant i altres rient.

Tot això ho arreglarà
sa mare molt pacient;
en 'ver-los donat sopar
si es prou intel·ligent
se'n durà es nins a colgar;
s'home cansat s'asseurà
i un cigarro fumarà
o per ventura beurà
una copa d'aiguarent.

I ella, ¿què més farà?
segur no se anirà a jeure;
té un calçons que rentar
i sa "bassura" que treure;
tot això sense cobrar.

Antònia Adrover "Manxes"

Carta al director

Sr. Director:

Darrerament molta gent que no és del poble i també molta que ho és deu pensar o es deu demanar: ¿És que a Montuïri volen ésser massa moderns i van a eliminar les antiguitats que tenen, o és que no saben valorar aquests "tresors"?

Jo, realment, ho he pensat moltes vegades i, sobretot ara, amb aquesta obra de Ca Ses Monges i amb el que es diu que volen "arreglar" el graons llentant les pedres. Molts de pobles ho voldrien tenir com nosaltres, i nosaltres que ho tenim... ho llevam!

Supòs, o estic segura, que quan la gent de Montuïri llegeixi aquest escrit estarà d'acord amb jo.

En aquest darrer mes, cada vegada que pas per davant Ca Ses Monges em faig la mateixa pregunta: ¿Per què l'Ajuntament ha permès o, millor dit, ha pres la decisió de destrossar aquest preciós (ara ex-precios) edifici?

Encara me'n record quan jo anava a Ca Ses Monges a escola, encara record aquella paret tan alta de pedra, aquella escala que pujava i baixava cada dia, i també me'n record que jo pensava: "Quina escola tan "guapa" que tenc!"

Ara, en canvi, cada vegada que hi pas per davant pens: "Déu meu, quin desastre que han fet!" I no és que estigui en contra que es faci aquest habitatge per a les persones d'edat; al contrari, estic orgullosa que l'Ajuntament de Montuïri, i en general el poble faci això per ajudar a aquestes persones que formen part del nostre poble. És més, són la base de Montuïri.

Hi ha dues coses amb les que no hi estic d'acord: una és que es destrueixi un edifici tan antic i tan estimat per tots; l'altra és que no entenc de cap manera com és que aquesta residència es fa per a persones que tenen una certa quantitat d'ingressos.

M'agradaria que qualcú em contestàs a aquesta pregunta: ¿és que les persones que no tenen doblers ni ningú que els pugui cuidar, no tenen dret a aquesta mena de serveis?

Encara hi ha una altra pregunta que em faig: ¿És que a Montuïri no hi havia cap casa vella que es pogués reformar que no fos aquest edifici tan apreciat?

Jo, personalment, crec que aquests do-

Foto retrospectiva

Madò "Mostela", Maria Arbona Gomila, tenia molt d'interès en arribar als 100 anys, però morí als 98. La foto fou feta fa 38 anys, un abans de morir

blers que s'han gastat i que es gastaran en aquesta obra són un doblers que, per a la majoria de gent del poble, s'haguessin pogut gastar fent reforma a una altra casa (per fer la residència, es clar) i deixar l'edifici de Ca Ses Monges així com estava que, per cert, era així com ens agradava a tots.

Està clar que aquests doblers que s'han gastat no basten per pagar el valor artístic que per al poble de Montuïri suposava aquest edifici.

M'agradaria que quedàs clar que aquest escrit no és de cap manera una crítica cap a l'Ajuntament (supòs que tindrà les seves raons per haver triat aquest edifici i no un altre), simplement és l'opinió d'una persona.

Abans de res vull saludar totes les persones que, amb el seu esforç, fan possible la publicació mensual de la *Bona Pau*. Gràcies a elles la gent de Montuïri pot saber el que passa al poble.

Només vull demanar a aquestes persones que, a la publicació del mes que ve, facin una mica de lloc per a aquest escrit que jo he fet. Vull remarcar molt especialment que això no és de cap manera una crítica cap a l'Ajuntament, només és una manera d'expressar el meu pensament cap a un fet que afecta al poble en general.

Moltes gràcies.

Una montuïrera

La nova P.A.C (Política Agrària Comú) - IV

La forestació de terres agrícoles

Un temps es llauraven els boscos per a convertir-los en terres de conreu. D'aquesta manera es dedicaven a l'agricultura fins i tot terres molt mages, poc productives i totalment inadequades. Avui l'Europa deficitària en fusta estableix ajudes per tornar convertir en boscos terres que s'han dedicat a la agricultura. Amb aquesta mesura es volen reduir les importacions, protegir terres de l'erosió, protegir el medi ambient i millorar el paisatge.

Per dur a terme aquesta tasca, el M.A.P.A. ha fet les següents propostes:

- Ajuts per cobrir les despeses de forestació que es podran donar a qualsevol persona física o jurídica; podran arribar a 300.000 pts/Ha. per les frondoses (alzines) i 150.000 pts/Ha. per les coníferes (pins).

- Primes anuals per Hectàrea forestada, per cobrir les despeses de manteniment dels cinc primers anys, que podran arribar a 30.000 Pts/ any.

- Primes anuals per hectàrea per a compensar de les pèrdues d'ingressos durant un màxim de 20 anys, que poden arribar a altres 30.000 pts/any si la forestació la duu a terme el titular de l'explotació agrària.

Les millores a les superfícies forestades -camins forestals, tallafores tallavents- també tenen la possibilitat d'aco-

llir-se a diversos ajuts.

El tema de la reforestació a les nostres Illes, té una especial importància per dos motius.

- El primer és que a la nostre comunitat la proporció entre superfície forestal i superfície agrícola, està entre les més baixes d'Espanya.

- El segon és que les nostres illes, que viuen sobretot del turisme, han de tenir un especial interès en cuidar el seu paisatge. No ens estendrem ara a desenvolupar aquestes idees, però es creu convenient que hagi una cooperació o col·laboració entre el sector turístic i el sector agrari.

LA JUBILACIÓ ANTICIPADA.

La CEE té dos milions de pagesos de més de 65 anys i dos milions d'edats compreses entre 55 i 65 anys. Dos de cada tres d'aquests pagesos tenen explotacions de menys de 5 has. i la majoria no tenen fills que vulguin seguir fent de pagesos.

La CEE ofereix als pagesos que ho vulguin, la possibilitat d'acollir-se a una jubilació anticipada, cedint les seves terres (venda o arrendament) a pagesos joves que vulguin ampliar les seves explotacions per fer-les més rendibles.

L'Estat Espanyol ja té elaborada una maqueta de Reial Decret on es concreten

les normes per acollir-se a aquest ajut, que podran sol·licitar els pagesos de 60 a 65 anys que vulguin cedir l'explotació de les seves terres (total o parcialment) a altres agricultors en exercici que no hagin complert 45 anys i tinguin capacitat professional suficient. També es preveu que les terres es puguin cedir a una persona o organisme que les destini a usos forestals, de conservació del medi, i altres similars.

Les cessions es podran realitzar entre pagesos, i també a través d'organismes de transmissió de terres depenents de les CC.AA.

Els cessionistes podran rebre una indemnització anual de més de 800.000 Pts (640.000 cada un quan els dos membres del matrimoni ho sol·licitin). La indemnització es cobrarà fins a la jubilació definitiva, als 65 anys.

A més d'aquestes quantitats, s'hi afegirà una prima anual per Hectàrea, que encara no s'ha establert.

Arribada la jubilació, el cessionistes podran rebre un complement de la pensió, perquè segueixi cobrant les quantitats dels anys anteriors fins arribar als setanta.

Estam, com veis, davant d'una revolució del món agrari. Hem plantejat moltes qüestions des d'un caire ben diferent de l'habitual. Hem introduït conceptes nous, idees que poden sorprendre o són difícils de pair.

Gaspar Socias Mora

UN INTERÈS **12** D'ALTURA

* Des de 500.000 Pts.
les primeres 175.000 sense remunerar.
Remuneració segons trams.
Exemples de T.A.E.: 1.000.000 Pts.: 5,62%;
10.000.000 Pts.: 9,82%; 50.000.000 Pts.: 12%

FINS AL

T.A.E.*

Informi's a qualsevol
de les nostres oficines o
telefonant al 900-300 202

SUPER COMPTE

BANCA MARCH

Domingo Pizà Socias, "Domingo"

Un home generós, alegre i bo, amb desitjos de fer bé al pròxim

En Domingo Pizà Socias no va néixer a Montuïri, però des de petit vengué a viure a la vila i fou tengut com un montuïrer més. Aleshores s'ignorava qui era el seu pare, ja que l'havien tret de la Inclusa, però fou adoptat com a fill a la casa de Joan Miralles Verd "Menut", on la seva dona, Miquela Manera "Rossa", el crià com a fill de llet, o millor dit, com un vertader fill seu; ja que deia que a l'hora de fer parts entraria en herència com un dels altres germans. Això era l'any 1903.

Efectivament, a la casa fou considerat sempre com un més, sense fer distincions. Quan fou més grandet anà a collir oliva a muntanya, com els altres, i encara que aleshores d'estatura era un poc petit, el volien perquè era molt feiner.

Quan tengué 12 ò 13 anys se'n anà a Lluçmajor a viure-hi. Allà es posà a treballar amb uns amos que el consideraren sempre com a fill. Feia feina a la fàbrica de colònia, en un principi, i en el forn, després. Durant tot el temps que va estar aquí fou molt apreciat, fins que se'n va anar a fer el servei militar.

Al poc temps d'haver acabat el servei se'n va anar a Barcelona i allà posà un forn, possiblement atret de tant bé com li va anar a Lluçmajor. A Mallorca feia

unes ensaïmades que li sortien de "lo" millor. Eren molts els llucmajorers que les hi alabaven. I a Barcelona també volgué oferir aquell mateix producte amb el què triomfà a Lluçmajor; però no hi havia manera: ni li sortien tan bones ni s'estufaven tant. Fins i tot va provar de dur-se'n aigua d'aquí, però així i tot no ho va aconseguir. No es va poder fer ric amb el forn de Barcelona.

Quan arribà l'any 1936 en Domingo ja tenia 33 anys. La guerra civil va assolar Barcelona, i ell, sense fer ostentacions de cap classe ni inclinar-se ni a un ni a altre bàndol, va passar un tant desapercebut, per terres catalanes, els tres anys del Moviment. Mentrestant havia conegut una jove, na Carme Artigues, amb qui es va casar; i al cap de poc temps tengueren una filla, l'única, na Núria, qui posteriorment es va casar amb en Joan Mayol Jaume "Bello".

Acabada la guerra tornà a Montuïri amb tota la família. Aquí va posar una fàbrica d'espardenyes de sola d'auto. Se'n anava pels pobles, i places, i comerços a vendre'n. Es pot dir que recorria tota Mallorca. Primer hi anava amb carro, dins el qual s'hi passava hores i hores, però tot d'una que el cotxe es féu més familiar i assequible, se'n comprà un i a partir d'aleshores els desplaçaments foren més fàcils i ràpids. A la seva fàbrica de la vila hi tenia una dotzena de dones que hi feien feina⁽¹⁾.

Aquesta fàbrica no va durar molt. Possiblement uns 5 ò 6 anys. Després se'n tornà a Barcelona i allà va muntar una fàbrica de ganivets de taula; però al poc temps la va traslladar a Madrigueras (Albacete) i va augmentar la producció. Des d'allà anava recurrent Espanya per totes les províncies i es pot dir que voltava la Península 3 ò 4 vegades a l'any. Per tot arreu conegueren els seus productes, dels quals, per altra part i com es desprèn, ell mateix feia de representant. La seva manera d'esser, la mundologia que l'acompanyava i la seva bonhomia propiciaren que els seus ganivets en poc temps obtinguessin fama.

Passaren alguns anys, i el 1962 tornà a establir-se a Montuïri, ara amb un altre negoci: va comprar la farinera d'es Pou de Sa Cova i la va explotar per espai d'uns 15 anys. Durant aquest darrer pe-

En Domingo durant la seva joventut

ríode d'estada a la vila es féu molt popular: tothom coneixia en Domingo i a en Domingo acudien tots els qui precisaven de la seva ajuda econòmica. A través de *Bona Pau* d'aquells anys podem veure i comprovar com ell feia donatius a les Monges, a l'església, al Puig, a les "Hermanitas"; oferia trofeus per a carreteres ciclistes, per al futbol i altres.

Acabada la seva vida activa es va retirar i anà a viure a Barcelona. Durant tots aquests anys de jubilació, ha vingut cada any a Montuïri, particularment l'estiu, a passar-lo a Mallorca, alternant entre S'Arenal i Montuïri. A la vila sempre hi ha tengut casa seva.

Ara, a punt complir el 90 anys, li ha arribat l'hora de la mort. Ens deixà el passat 13 de març de 1993.

Aquests dies de la segona quinzena de març passat a les tertúlies i parlant d'ell se'l recordava com aquell home bo, desitjós de fer bé al pròxim. En Domingo era molt alegre, anava molt pels cafès on li agradava fer trucs; anar a caçar, conduir cotxe fent les mil cabrioles, sobretot quan era més jove. Qualcú afegia que els dinars i menjars el "duien venut". En el seu temps era molt amic d'en Pere "Pieres" i d'en Joan "March". I si no es diu que fou un home que es féu ric, sí que va ésser la persona que va viure bé, va saber gaudir de la vida i va tenir molts d'amics⁽²⁾.

Onofre Arbona

(1) Cfr. Bona Pau, Agost 1992

(2) Ens va proporcionar les dades n'Antoni Cerdà Miralles "Ros".

En homenatge a Josep Maria Llompart

Cal.ligrames elaborats a partir de poemes escrits

Amb motiu de la mort de Josep Maria Llompart, els alumnes de l'Escola feren una sèrie d'activitats relacionades amb la seva vida i obra. El mes passat

publicàrem unes auques. En aquest abril mostrem uns cal.ligrames fets a partir de poemes escrits per l'insigne poeta mallorquí.

ROMANÇ D'EN BERNADET

Mortalla d'algues i lliris
em té el cos encativat,
m'enterraren dins l'arena
per la flor romanial.

Tres ferides s'encengueren
vora el tremolor del mar,
pels tres bolls de flama viva
l'amor vessava cantant.

Adéu, sojorn d'alegria,
blanc palau encastellat.
Adéu, mans de l'estimada,
colomes del finestral.

¿Qui em tornaria aquells llavis
mesells de besos trencats?
¿Qui em tornaria aquells braços
i el galop del meu cavall?

Ai la flor malaguanyada!
Ai l'enveja dels germans!
Ai el meu cor en l'arena!
Ai llavis blaus de la mar!

Un pastor, flairós d'estrelles,
a la platja ha davallat.

- Oh Bernadet, fill de rei,
cavaller de sol i nard,
resaré per tu a la Verge
Nostra Dona de la Mar.

- Oh pastor, lo bon pastor,
la veu em torna de sal,
¿cançons d'aire no em daries
i tonades de cel blau?

- Oh Bernadet, fill de rei,
l'amor crema al teu costat.
Faré un anell del teu cor
i una flauta de ta sang.

- Oh pastor, lo bon pastor,
tu em toques i no em fas mal;
m'enterraren dins l'arena
per la flor romanial.

El capità Antoni

té un xabec tot

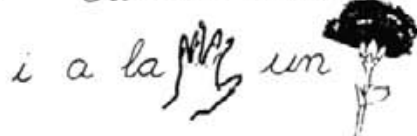
craxaro pintant

El capità Antoni:

lluent,

caraca brodada

i a la un

El capità Antoni

ja està per

broden les

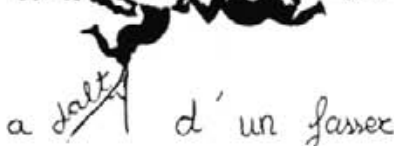
el corer de

El capità Antoni

BALLA un minue

amb bambos

a salt d'un fasset

El capità Antoni

té de

li presenten

a toc de

El capità Antoni

sol per

fetges de

cuits amb "aigua"

+ SIA

El capità Antoni

encalca l'

me valgen

BOIRES de l'etel!

El capità Antoni

entre dins el

la penuca

li brung un

El ca i els nins

Fa molts d'anys que els cans i els homes conviuen junts. Uns i altres es junten i compeneten. I els nins encara s'hi identifiquen amb més facilitat que els adults. Els cans són els més juguetes de tots els animals, tant petits com grans.

El ca i l'educació dels infants

En l'educació infantil el ca pot esser una gran ajuda. És evident que els nins que creixen a l'entorn dels cans desenvolupen una gran estimació a la natura (avui tan deteriorada).

Per altra part es podrà fomentar en el nin un sentit de responsabilitat, encarregant-li, per exemple, que li doni menjar, que l'hi prepari, que estigui pendent de la seva neteja. Fins i tot podem aconseguir que es preocupi del moment en què l'ha de dur al manescal, etc.

En general hem d'evitar que els nins creixin amb el petit trauma de no tenir un ca. ¿A quin nin no li agrada tenir-ne un?

El ca com a teràpia

Els cans poden jugar un paper transcendental dins la vida de les persones sanes; però també en els cassos que sofresquin certes malalties. En aquest cas el ca pot esser d'una ajuda terapèutica. I ja no parlem de les persones amb certes malalties psíquiques. La presència del ca en la vida de nins autistes o altres malalties depressives pot arribar a tenir un fort impacte positiu, com el d'arribar a ser més sociable i manco egoista.

En principi el nin pot rebutjar les carícies del ca, però com que aquest animal insistirà, el nin pot arribar a sentir-se atret, minvar el seu capficament fins arribar a preocupar-se d'una manera tan important, que faci tornar el nin més sociable i produir-se una comunicació i afecte fins al punt que el nin parli al ca s'interessi per les seves reaccions.

Sanitat del ca

Les malalties que els cans poden transmetre a les persones són poques. És cert que alguns cans sofreixen malalties víriques, com l'hepatitis, "moquillo"... però aquests virus són específics del ca i no són capaços de produir malalties a les persones.

Per altra part s'han de prendre precaucions perquè el ca no agafi paràsits, particularment en zones on hi hagi bestia, i

que el nin no jugi amb cans perduts. De totes maneres aquests paràsits són molt bons de fer fugir, mitjançant banys amb substàncies antiparasitàries, collars, "sprays", pols seca, etc. Hi ha infinitat de productes en el mercat. La sarna o roya i la tinya són fàcilment detectables ja que ràpidament apareixen clespes a la pell de l'animal. Són malalties poc freqüents i no sempre transmissibles a les persones.

Hem de prevenir també que els nins juguin amb els excements dels cans, no

tocar l'anus i impedir que els cans mengin carn crua.

En resum: evitar que els nostres nins cresquin en un petit trauma, com és el de no haver pogut tenir una jugueta tan simpàtica com és el ca.

Joan Miralles Bibiloni

S.I.A.C.

EL CAMÍ MÉS CURT PER TOT EL QUE VOLS SABER SOBRE L'ADMINISTRACIÓ

EL TELÈFON AMB RESPOSTES

Servei d'informació i atenció al ciutadà

GOVERN BALEAR

CONSELLERIA ADJUNTA A LA PRESIDENCIA

Club Columbòfil Missatger de Montuïri Han començat les curses de velocitat

Amb les curses des d'Eivissa (150 kms.) va acabar la primera part del campionat; i com es pot veure la classificació està encapçalada pel tandem Mut-Mut, que ha guanyat tant el campionat social com el de coloms designats, seguit de prop per n'Andreu Oliver i en Joan A. Miralles. La veritat és que el campionat es va decidir a la quinta i darrera Eivissa, ja que els tres estaven molt igualats a la puntuació.

El diumenge dia 7 de març començaren les curses de velocitat des d'Alacant (320 kms.). El calendari preveu fer cinc amollades des d'Alcoi (Alacant), dues curses de fons des de Baza (Granada) (550 kms.) i Puertollano (Ciudad Real) (600 kms.) i seguidament una prova de gran fons des de Castuera (700 kms.).

La primera amollada des d'Alcoi va anar molt malament. Dels 82 coloms enviats sols en vingueren 7 el primer dia i uns quants els dies següents. El guanyador fou en Sebastià Grimalt que va rodar el colom a 1.235 metres/minut; el segon fou el tandem Mut-Mut (1.232 m/m) i el tercer en Bartomeu Miralles (1.200 m/m).

Suposam que la culpa d'aquest desastre la té la calitja, que es posa dins la mar i els coloms perden l'orientació.

Classificacions finals Eivisses

Campionat Social	Punts
1 Tandem Mut-Mut	45'5
2 Andreu Oliver	43'5
3 Joan A. Miralles	43
4 Tandem Llaneres-Verger	40
5 Sebastià Grimalt	37
6 Sebastià Barceló	34'5
7 Bartomeu Miralles	34'5
8 Joan Bonet	33'5
9 Tandem Martorell-Gomila	32'5
10 Tandem Rotger-Rotger	-

Campionat designats

1 Tandem Mut-Mut	45
2 Andreu Oliver	43'5
3 Joan A. Miralles	41
4 Tandem Llaneres-Verger	41
5 Joan Bonet	36
6 Sebastià Barceló	35
7 Sebastià Grimalt	35
8 Bartomeu Miralles	28
9 Tandem Martorell-Gomila	26'5
10 Tandem Rotger-Rotger	-

Equip de mini-bàsquet femení

L'equip de mini-bàsquet femení duu a terme una excel·lent temporada. D'esquerra a dreta: Dretes: Maria Mayol, Maria Antònia Rossinyol, Joana Cerdà, Cati Rigo, Esperança Bauzá, Cati Antònia Fullana, Magdalena Martorell i Biel Miralles (entrenador). Acotades: Cati Miralles, Cati Font, Guadalupe Ortiz, Margalida Pocoví i Mercè Busquets.

Llibres rebuts

PROPOSTA PER A UN ESTÀNDART ORAL DE LA LLENGUA CATALA- NA.- II MORFOLOGIA

Volum que conté una selecció de qüestions que, en l'ús quotidià de la llengua catalana, susciten dubtes als qui se'n serveixen, oferint les solucions que presenten discrepàncies.

DOCUMENTS DE LA SEC- CIÓ FILOLÒGICA - II

Aquest exemplar dóna resposta a diferents problemes que es presenten a l'entorn de la llengua catalana; conté una sèrie de documents sobre normalització lingüística i un suplement de gran utilitat com a complement al diccionari general de la llengua catalana, amb addicions, modificacions, supressions, noms d'elements químics... i neologismes.

Ambdós volums publicats per l'Institut d'Estudis Catalans.- Barcelona, 1992.

Hamburgueseria

Pub Es Dau

Avda. Es Dau

Montuïri

Els benjamins de futbol, líders del seu grup en el play-off final

Excel·lent actuació dels equips escolars de tennis taula

RESULTATS

Els resultats dels equips de futbol montuïrers del passat mes de març han estat el següent:

Benjamins

Montuïri, 2 - Sant Jordi, 0
Margaritense, 2 - Montuïri, 2
Montuïri, 3 - Can Pastilla, 2
Montuïri, 2 - Rotlet Molinar, 1
Vilafranca, 2 - Montuïri, 2

Excel·lent mes. No han perdut cap partit en tota la 1a volta del play-off. Van liderar.

Infantils

Ramon Llull d'Inca, 3 - Montuïri, 0
Montuïri, 2 - Badia Cala Millor, 3
Montuïri, 3 - Avance, d'Artà, 3
Poblense, 4 - Montuïri, 0
Montuïri, 0 - Pollença, 0

Bones actuacions i resultats que no han acompanyat el joc desenvolupat. El camí de la salvació esdevé difícil.

Cadets

Xilvar, 2 - Montuïri, 1
Montuïri, 6 - Murense, 4
Sallista, 1 - Montuïri, 0
Montuïri, 0 - Binissalem, 2
Alcúdia, 6 - Montuïri, 1

Baixada grossa d'aquest equip motivada per les lesions i falta d'assistència als entrenaments.

Juvenils

Pollença, 3 - Montuïri, 2
Badia, 5 - Montuïri, 6
Montuïri, 1 - Cide, 1
Manacor, 0 - Montuïri, 1

Sonada victòria dins el líder Manacor, premi a una gran campanya. Ara van segons, a dos punts del Pollença.

1 Preferent

Montuïri, 2 Consell, 1: Encara que el Montuïri fou superior i merescués els dos punts, el Consell va presentar forta oposició, essent difícil de vèncer. La seva davantera va obligar a fer molta feina a la retaguardia local. El fred i vent varen ser elements que varen influir en la baixa qualitat del joc. En Juanjo va marcar els dos gols montuïrers.

Campos, 2 - Montuïri, 1: Sense fer un gran partit, el Campos es va imposar a un Montuïri que va jugar millor. Els campaners varen saber aprofitar les ocasions per guanyar, tot el contrari que li va passar al Montuïri. Manolito va avançar els visitants en el marca-

Juanjo, de 1 Preferent, set partits consecutius marcant gols. Ja en porta 16.

Aquest mes acaba la fase comarcal de futbol sala iniciació i benjamí.

També finalitzen la 1a fase a les dues categories de bàsquet i els campionats insulars de futbol cadet i juvenil.

Montuïri infantil, 6 - Murense, 4 i Badia, 5 - Montuïri juvenil, 6, resultats espectaculars els darrers anys

Juanjo,
set partits
consecutius
marcant
gols.
Ja en porta
16

dor, en el minut 8; en el 53, empatava el Campos i poc temps abans del final, Roig establia el 2-1.

Montuïri, 3 - Pollença, 2: Laboriós, meritori i merescut triomf del Montuïri davant del líder Pollença que va venir a Es Revolt en pla conservador. No hi va haver massa ocasions de gol; ara bé, les que existiren es comptabilitzaren gairebé al màxim. La marxa del marcador va ser aquesta: Juanjo, 1-0 (minut 18); Monserrat, 1-1 (m. 26); Manolito, 2-1 (m. 37); Monserrat, 2-2 (m. 55) i Manolito, 3-2 (m. 74). Com es pot observar, aquest partit de la jornada va resultar molt emocionant.

Andratx, 1 - Montuïri, 2: Avant-match es presentava força difícil, aquest encontre per al Montuïri, atesos els bons resultats obtinguts anteriorment per l'Andratx. Va marcar primer el Montuïri, per obra de Juanjo en el minut 4 (era el quinze gol del crack montuïrer); els locals empataren de penalti en el minut 52 i en el 79, Mas donava la victòria als nostres. Cal remarcar que el Montuïri va marcar el segon gol actuant amb un jugador manco per expulsió de Tato Oviedo (doble amonestació).

Montuïri, 2 - Gènova, 0: Partit que serà recordat molt de temps per la incomprendible actuació de l'àrbitre

Casas Flor qui, fa dues temporades, ja en va fer de les seves en Es Revolt. Va mostrar quinze targetes grogues: vuit al Montuïri i set al Gènova ... i això que el partit no va ser brut. Per doble amonestació, foren expulsats dos jugadors locals. El Montuïri va haver de jugar mitja hora amb nou elements. Els gols montuïrers foren marcats per Mas i Juanjo.

Mini-bàsquet femení

Santanyí, 9 - Montuïri, 46
Sagrat Cor, 33 - Montuïri, 17

Remarquem que es deixaren de disputar dos encontres en Es Dau. El de dia 13, contra Ses Salines, per grip de les montuïreres i el de dia 27 perquè les llumajores no es varen presentar. Ha acabat la 1a fase de la lliga.

Bàsquet infantil femení

Montuïri, 22 - Bons Aires B, 25
Montuïri, 53 - Perles B, 15
Ses Salines, 28 - Montuïri, 27

Mals partits els d'aquest mes. La grip que afectà les nostres jugadores va impedir jugar l'encontre dins Sineu, de dia 13.

Futbol-sala iniciació

Montuïri, 3 - Maria de la Salut, 1
Sant Jordi, 5 - Montuïri, 3
Sineu, 2 - Montuïri, 7
Montuïri, 2 - Escola Nova, 0

Resultats que demostren el millorament d'aquest "gran equip de petits". El dia del Ram finalitza el campionat comarcal.

Futbol-sala benjamí

Montuïri, 4 - Maria de la Salut, 4
Sant Jordi, 0 - Montuïri, 2
Sineu, 0 - Montuïri, 2
Montuïri, 1 - Esc. Nova Porreres, 5
També acaben la fase comarcal el

dia del Ram. La classificació per a la final de Mallorca quedà enlaire, tot esperant el resultat del darrer partit i els dels altres equips.

Futbol-7 veterans

(febrer i març)

Pinsos Hens, 2 - Mimos ABC, 2

Sant Jordi, 4 - Pinsos Hens, 3

Pinsos Hens, 16 - Bio Línea, 1

Universitat, 5 - Pinsos Hens, 7

Pinsos Hens, 6 - Bud Beer, 1

Gesa, 7 - Pinsos Hens, 2

Cyrasa, 4 - Pinsos Hens, 2

Molts de gols i molt de gust recordant "vells temps".

ESPORT ESCOLAR

Tal com havíem anunciat, va celebrar-se durant el mes de març la fase comarcal de tennis taula on hi participaren tres equips infantils masculins, un infantil femení, dos alevins masculins i un benjamí masculí. S'enfrontaren a les escoles de Maria de la Salut, Vilafranca i Verge Monti-Sion de Porreres. Els montuïrers guanyaren totes les partides amb dues úniques excepcions a les confrontacions amb Maria de la Salut a benjamí masculí i amb Vilafranca en aleví masculí. D'aquesta manera, els tres equips infantils han fet els tres primers d'entre vuit equips; els dos alevins s'han classificat després de Vilafranca d'entre vuit equips; les nines han fet primeres i els benjamins, segons.

Aquest mes d'abril comença la fase insular de Mallorca que se celebrarà a Campos i a Inca.

PARTITS DELS EQUIPS MONTUÏRERS D'AQUEST MES D'ABRIL

(Entre parèntesi va el resultat del partit d'anada)

FUTBOL-SALA INICIACIÓ
(Diumenges, a les 10'30)

- Dia 04: Vilafranca - Montuïri (0-3)

FUTBOL-SALA BENJAMÍ
(Diumenges, a les 11'30)

- Dia 04: Vilafranca - Montuïri (3-0)

MINI-BÀSQUET FEMENÍ (dissabtes matí)

Començaran el play-off

BÀSQUET INFANTIL FEMENÍ (dissabtes matí)

Començaran el play-off

FUTBOL BENJAMÍ (Dissabtes, matí)

Començaran la II volta

- Dia 03: Sant Jordi - Montuïri

- Dia 17: Montuïri - Margaritense

- Dia 24: Can Pastilla - Montuïri

L'entrenador, Gabriel Miralles Pizà, parla del present i del futur del bàsquet montuïrer

Un horabaixa fredoler i ventós ens encaminàrem cap al Dau per veure un entrenament de mini-bàsquet, i mentre estant fèrem unes preguntes a l'entrenador, Gabriel Miralles Pizà.

-¿Quan començares a entrenar equips de bàsquet?

-Quan feia pràctiques de Magisteri.

-¿Quants d'anys fa?

-Ara farà uns deu anys.

-¿Quin futur veus per al bàsquet montuïrer?

-Això dependrà un poc de la promoció de l'esport que es faci a l'escola, de les ganes que hi posin els jugadors i sobretot de la col·laboració que es rebi per part dels pares.

-¿Creus que hauríem de fer créixer el club i posar més equips, fins i tot de masculins?

-No; jo crec que amb els habitants que té Montuïri avui en dia és pràcticament impossible que hi pugui haver bàsquet i futbol al mateix temps.

-¿Penses que a Montuïri hi ha més afició per al futbol que envers al bàsquet?

-El futbol té més tradició i és un esport més de masses. L'esport femení encara està poc desenvolupat. L'equip del "Dorna" és una excepció molt puntual.

-¿Com va l'equip del mini-bàsquet,

enguany?

-Crec que les nines han gaudit, ja que els resultats ens han acompanyat i sempre hem anat a les primeres posicions. També en part per la col·laboració que alguns pares ens han lliurat.

-¿Quantes jugadores formen l'equip i com són?

-Ara hi ha onze jugadores de 5^a i 6ª curs. Hi ha diferents nivells dins l'equip, però cadascuna compleix molt bé la seva funció dins l'equip, i el més important és que juguen totes (diu ell tot satisfet).

-¿Quin ambient hi ha dins l'equip?

-L'ambient en general i actualment és bo, encara que hi ha un poc massa de confiança.

-¿Quin lloc ocupau a la lliga?

-Anam en segon lloc, empatats amb el Llucmajor.

-¿Quin lloc creus que acabareu?

-Depèn ara del que farem contra el Llucmajor, que és amb qui anam empatats.

-Bé, idè fins una altra (li diguérem nosaltres amb una rialla de cap a cap de boca).

Maria Francisca Pocoví Melià
Aina Gomila Gomila
Isabel Rigo Tous

FUTBOL INFANTIL (dissabtes horabaixa)

- Dia 24: Montuïri - Sallista, 17 hores (12-0)

FUTBOL CADET (dissabtes horabaixa)

- Dia 03: Montuïri - Cardassar, 17 hores (2-2)

- Dia 17: Patronat - Montuïri (4-1)
Final del campionat de Mallorca de l regional

FUTBOL JUVENIL (diumenges)

- Dia 04: Montuïri-Patronat (1-2)

- Dia 18: Collerense - Montuïri, 17 hores (2-0)

Final II fase play-off

I PREFERENT (diumenges)

- Dia 04: Cala d'Or - Montuïri (0-0)

- Dia 18: Montuïri - At. Rafal (1-4)

- Dia 25: La Unió - Montuïri (2-0)

FUTBOL-7 VETERANS

- Dia 23: Pinsos Hens - I. Llopart, 22 hores (4-2)

- Dia 26: Pub Sa Faixina - Pinsos Hens, 21'30 h. (21'30)

Biel Gomila

Pluviòmetre

Dia 15 de març.....5'30 litres m².

Temps passat

25 anys enrera

Abril de 1968

Servei d'autocars

L'empresa Florit establí a partir d'aquest mes d'aquell any un servei d'autocars amb Ciutat, amb sortides diàries de Montuïri a les 6'45, 8'15, 15'00 i 18'30; i de Palma a Montuïri a les 8'30, 13'30, 17'00 i 19'30 hores

Homenatge al Vicari Munar

Dia 28 d'abril, un centenar d'antics deixebles montuïrers de don Joan Baptista Munar li reteren un homenatge en el Puig. Havia estat vicari del 1925 al 1937. El 1968 era Vicari Episcopal.

50 anys enrera

Abril de 1943

Permis al batle

A partir de dia 10 d'abril de 1943 i per espai d'un mes, el Governador va concedir permís al batle Pau Servera Munar. Durant aquest temps ocupà accidentalment l'alcaldia Bartomeu Sampol Cerdà.

100 anys enrera

Abril de 1893

Desfalc a l'Ajuntament

A conseqüència d'un desfalc a la caixa de l'Ajuntament, de 357'87 pessetes —anteriorment ja s'havia obert un expedient al batle Bartomeu Ferrando i al depositari Joan Socas—, en les comprovacions fetes dia 8 d'abril de 1893 també es trobaren moltes anomalies, algunes de les quals ja provenien de 15 anys enrera. En aquesta data l'Ajuntament donà un plaç de 15 dies a don Bartomeu Ferrando "perquè presenti les excuses convenients per al seu decàrec". Més envant, dia 14 de maig, es tornaren repassar i sols foren 252'70 les pessetes que el depositari va haver d'ingressar; i a don Bartomeu Ferrando se'l va condemnar a abonar 4.278 pessetes, que en la revisió s'havien trobat en descobert. Posteriorment aquest inicià accions contra l'Ajuntament i es descobrien possibles irregularitats referents al repartiment de consums i altres. I ja dia 16 de gener de 1894, un nou Consistori el declarà exent de responsabilitat i el mateix Ajuntament carregà amb les despeses

Demografia

Març de 1993

Naixements

Dia 7.- Bartomeu Verger Alcover, fill d'Antoni i Magdalena.

Dia 9.- Joana Maria Gomila Cifre, filla de Josep i Llúcia.

Dia 13.- Magdalena Bennassar Rossinyol, filla d'Antoni i Margalida.

Dia 20.- Joan Roca Galmés, fill de Josep i d'Isabel.

Defuncions

Dia 11.- Joan Verd Mas, fadrí de 77 anys. "Bulla".

Dia 21.- Antoni Tous Amengual, fadrí de 67 anys. "Tous".

Matrimonis

Dia 2.- Avelio Alfaro Montero amb Antònia Pujol Escalles.

Dia 6.- Antoni Sánchez González amb Antònia Jiménez Sánchez.

Noces d'argent

18 d'abril de 1968

Francesc Arbona Arbona, "Masseno" amb Maria Fullana Verger, "Galiana".

20 d'abril de 1968

Gabriel Vich Parets (de Sta. Maria) amb Maria Garau Noguera, "Moia".

Gloses

Per la carretera

Si 'nau per sa carretera
'nau alerta a tropessar
que qualcú hi sol deixar
sa mort i no se l'espera.
És molt estreta s'acera
per poder-mos defensar
perquè amb sos cotxes que hi ha
mos 'ribaran a menjar,
que ja no podem passar
per envant ni per enrera.
Si 'nam d'aquesta manera
haurem d'aprendre a volar
o tirar-nos a la mar
i ja haurem fet sa carrera

Una somera nova

En "Parrí" per no ser al.lot
no li ha fuit sa quimera,
ha comprat una somera,
ni és jove ni és vella,
amb dotze palms de llendera
no li farà 'rancar es trot

Miquel Massanet "Parrí"

Panades

Ingredients

- 2 tasses de sífo
- 1 tassa d'oli
- 1 Tassa de saïm
- La farina que es beu.
- Carn de bou.

Sebastiana Verger "Rua"

La piscina municipal

Encara que no amb molt de detall, es poden veure així com van les obres de la piscina municipal en construcció.

El batle espera i manifesta que, si l'empresa no falla, aquest estiu ja s'hi podrà nedar. El temps, però, ho dirà.

La parròquia convida a les celebracions de Setmana Santa i Pasqua

Setmana Santa i Pasqua

La Parròquia de Montuïri adreça una especial invitació a tots els feligresos perquè participin intensament de les celebracions de Setmana Santa i Pasqua i visquin a les mesures de les seves possibilitats tot quant representen per als cristians aquests dies tan memorables. L'horari pel que es regiran les funcions figura en aquesta pàgina.

Horari de misses

A partir d'aquest mes, les misses vespertines dels dissabtes, diumenges i festius, mentre duri l'horari d'estiu, seran a les 9 del vespre.

Els funerals seran també tots a les 9 del vespre i es continuarà el costum de començar el condol un quart d'hora abans.

A partir del mes de maig, hi haurà missa els diumenges i festes de precepte

Enguany el dimarts de Pasqua tornarem celebrar la Festa des Puig. La foto correspon al temps que es feia l'actual carretera

en el Puig de Sant Miquel. Serà a les 7 i mitja de l'horabaixa. Quan s'hagi de suprimir s'avisarà oportunament.

Baptismes

La pròxima data assenyalada per a la celebració dels baptismes a la nostra parròquia és la del tercer diumenge, dia 18 d'abril.

Dia del Seminari

La col·lecta del Dia del Seminari va recollir a la nostra parròquia un total de 38.960 pessetes. Gràcies per aquesta generositat.

Jornada vocacional

A Campos i per a joves a partir dels 16 anys, el 24 d'abril se celebrarà una jornada vocacional on hi estan citats els de Montuïri. Per a més informació, posar-se en contacte amb el Rector.

Catequesi familiar

El curs de catequesi familiar celebrat al llarg del mesos d'hivern es va donar per acabat aquest passat mes de març. Les persones que hi participaren pogueren adonar-se de la importància de l'educació cristiana cap al seus fills.

Setmana Santa i Pasqua

4 d'abril, Diumenge del Ram

A les 11.- Benedicció de rams i palmes a la Plaça de Ses Tres Creus. Acte seguit, processó i Missa Solemne.

A les 21.- Eucaristia.

7 d'abril, Dimecres Sant

A les 19'30.- Missa Carismal a la Seu, presidida pel Sr. Bisbe.

8 d'abril, Dijous Sant

A les 20.- Eucaristia del Darrer Sopar de Jesús. Processó i Vetla de Pregària.

9 d'abril, Divendres Sant

A les 20.- Celebració Litúrgica de la Passió de Crist. Davallament i Processó.

10 d'abril, Dissabte Sant

A les 21'30.- Vetla Pasqual.

11 d'abril, Diumenge de Pasqua

A les 10.- Processó fesiva de l'Encontre i Ofici de Pasqua.

A les 21.- Eucaristia.

12 d'abril, Segona Festa

A les 21.- Ofici solemne amb participació de la Coral "Mont-Lliri".

13 d'abril, Festa des Puig

A les 9.- Concentració a Plaça i partida a peu cap al Puig de Sant Miquel.

A les 11.- Celebració Eucarística a la capella del Puig, davant la imatge de la Mare de Déu de la Bona Pau. Predicarà Mn. Andreu Genovart, Rector de Capdepera.

Per acabar, ball de bot i festa i alegria a rompre.

I que duri per molts d'anys!